

COMMISSION DE L'INTERIEUR,
DE LA SECURITE, DE LA
MIGRATION ET DES MATIERES
ADMINISTRATIVES

du

MERCREDI 6 JUILLET 2022

Après-midi

COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN,
VEILIGHEID, MIGRATIE EN
BESTUURSZAKEN

van

WOENSDAG 6 JULI 2022

Namiddag

La réunion publique de commission est ouverte à 14 h 35 et présidée par M. Ortwin Depoortere.
De openbare commissievergadering wordt geopend om 14.35 uur en voorgezeten door de heer Ortwin Depoortere.

01 Actualiteitsdebat over de opvangcrisis en toegevoegde vragen van

- Tim Vandenput aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Snellere asielpcedures" (55029374C)
- Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De opvangcrisis" (55029416C)
- Simon Moutquin aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De opvangcrisis" (55029435C)
- Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Het Benelux-akkoord voor de terugkeer van personen die in de Dublinprocedure zitten" (55029436C)
- Simon Moutquin aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De situatie bij het CGVS" (55029438C)
- Theo Francken aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De plannen van de staatssecretaris voor bijkomende noodopvangcapaciteit" (55029439C)
- Theo Francken aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De dwangsommen en veroordelingen" (55029441C)
- Greet Daems aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Het noodopvangcentrum" (55029443C)
- Theo Francken aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De opvang van Dublin-gevallen" (55029450C)
- Theo Francken aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De opvangcrisis" (55029452C)

01 Débat d'actualité sur la crise de l'accueil et questions jointes de

- Tim Vandenput à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Des procédures d'asile plus rapides" (55029374C)
- Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La crise de l'accueil" (55029416C)
- Simon Moutquin à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La crise de l'accueil" (55029435C)
- Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "L'accord Benelux pour le retour de personnes qui relèvent de la procédure de Dublin" (55029436C)
- Simon Moutquin à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La situation au CGRA" (55029438C)
- Theo Francken à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Les projets de la secrétaire d'État concernant une capacité d'accueil d'urgence supplémentaire" (55029439C)
- Theo Francken à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Les astreintes et les condamnations" (55029441C)
- Greet Daems à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Le centre d'accueil d'urgence" (55029443C)
- Theo Francken à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "L'accueil de personnes qui relèvent de la procédure de Dublin" (55029450C)

- Theo Francken à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La crise de l'accueil" (55029452C)

01.01 **Tim Vandenput** (Open Vld): Mevrouw de staatssecretaris, ik heb een vraag in verband met de snellere asielprocedures.

Deze regering maakt een prioriteit van het versnellen van de asielprocedure. Vandaag zitten asielzoekers veel te lang in een procedure, soms meer dan een jaar. Uit cijfers die ik opvroeg in 2021 bleek dat de gemiddelde doorlooptijd meer dan een jaar bedroeg. De ambitie van deze regering, ook van uw voorganger, was om dit terug te dringen tot maximaal zes maanden. Die ambitie deelt mijn fractie volledig.

Er zijn ondertussen al een aantal stappen gezet, zoals het aanwerven van meer personeel bij alle betrokken diensten. Ongeveer een jaar geleden werden er 700 vacatures opengesteld bij de asiel- en migratiediensten. Als we echter de cijfers bekijken van de werkvoorraad bij zowel de DVZ, het CGVS als de RvV zien we sinds september 2020 een onafgebroken stijging in de werkvoorraad. Bij de eindbeslissingen die het commissariaat-generaal neemt, zien we geen stijgingen. Integendeel, we zijn opnieuw aan het dalen. Ik heb de grafiek bij me. Vandaag zijn we beland op het niveau van maart 2020.

Hoeveel van de 700 uitgeschreven vacatures zijn er momenteel ingevuld? Op welke diensten zijn deze mensen aangeworven?

Wat zult u bijkomend doen om de dossierachterstand weg te werken en de asielprocedure te versnellen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Langenhove, ik begrijp dat u uw beide vragen zult bundelen?

01.02 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de voorzitter, inderdaad, ik sluit me in ieder geval al aan bij de voorgaande vragen van collega Vandenput. Ik heb nog twee extra vragen voor u, mevrouw de staatssecretaris. Het belooft een zeer interessant antwoord te worden, aangezien u al enkele dagen zegt dat de oplossingen op tafel liggen. Daarover zullen we vandaag dus hopelijk meer vernemen.

Zeggen dat we met een asielcrisis geconfronteerd worden, is weinig anders dan een openstaande deur intrappen. U hebt, eerst als kabinetschef en nu als staatssecretaris, de capaciteit opgetrokken tot zowat 31.000 peperdure opvangplaatsen. Die blijken evenwel niet te volstaan om alle asielzoekers die zich aanmelden een plaats te bieden. Dat heeft tot gevolg dat Fedasil in 2022 al meer dan 1.000 keer veroordeeld werd.

Op de persconferentie bij uw aanstelling als nieuwe staatssecretaris voor Asiel en Migratie kondigde u aan dat u op heel korte termijn noodopvang wilt creëren. In een interview met *De Tijd* stelde u zelfs dat het zou gaan om minstens 1.500 opvangplaatsen op korte termijn.

Over de manier waarop de extra capaciteit er concreet zou moeten uitzien, bestaat vooralsnog geen duidelijkheid. Van opvang in hotels, zoals uw groene coalitiepartner heeft gevraagd, bent u kennelijk zelf geen voorstander. Opvang in leegstaande capaciteit voor Oekraïense vluchtelingen, zoals eveneens door uw groene coalitiepartners wordt gevraagd, lijkt gezien de recente ontwikkelingen al evenmin een optie. Een andere optie die werd geopperd, zijn de tentenkampen. Een aantal van uw coalitiepartners willen daarvan niets weten. Ook over de opvang in legerkazernes van Defensie werden al een aantal ballonnetjes opgelaten.

Ten eerste, sluit u hier en nu opvang uit in hotels en in capaciteit die voor Oekraïense vluchtelingen is bedoeld? Graag kreeg ik een duidelijk antwoord op de vraag, in tegenstelling tot wat uw voorganger antwoordde.

Ten tweede, u stelt dat op korte termijn minstens 1.500 opvangplaatsen zouden moeten worden gecreëerd. Meent u dat in de gegeven omstandigheden met de uitbreidingen het budget van 680 miljoen zal volstaan? U spreekt over minstens 1.500 opvangplaatsen. Houdt u er dan rekening mee dat het op middellange termijn mogelijk nog meer of nog veel meer opvangplaatsen zouden worden?

Ten derde, in *De Tijd* stelde u dat we de instroom moeten beperken en dat we moeten maken dat meer mensen vertrekken. Dat zijn heel mooie praatjes, die wij al twee jaar horen, ook van uw voorganger. Welke concrete maatregelen, behalve dan aangekondigde ontradingscampagnes tegen secundaire migratie, mogen wij van u verwachten, om de instroom te beperken en de uitstroom te vergroten? Bent u bijvoorbeeld

in dat verband bereid de procedure voor gezinshereniging aan te scherpen?

Mijn tweede vraag vat ik samen.

In oktober 2021 sloten België, Nederland en Luxemburg een belangrijk akkoord, waarbij de regels inzake het terugsturen van zogenaamde Dubliners zouden moeten worden verscherpt. Voor 2018, 2019 en 2020 waren er 1.500 vragen over Dublintransfers met Nederland, waarvan er ongeveer 176 zijn uitgevoerd. Voor diezelfde jaren waren er 195 vragen over Dublintransfers met Luxemburg, waarvan er 17 zijn uitgevoerd.

Om de overnames tussen de Benelux-landen te verbeteren, werden afspraken gemaakt, om de antwoordtermijnen tussen de verschillende migratiediensten aanzienlijk in te korten. Dat moet de resultaten tussen die landen de hoogte in jagen.

Het initiatief op het niveau van de Benelux moest ook als voorbeeld dienen voor de samenwerking met andere Europese landen. Dat werd tenminste vooropgesteld. Ik heb daarover al een vervolgvraag gesteld aan uw voorganger. Toen stond het project nog niet ver genoeg. Vandaag kan dat echter niet meer als antwoord dienen.

Mevrouw de staatssecretaris, stelt u een verbetering, met name een versnelde uitvoering, van de Dublinovernames vast? Hoeveel Dublintransfers, in orde van grootte, met Nederland en Luxemburg werden sinds de afsluiting van bedoeld akkoord uitgevoerd? Hoeveel Dubliners namen Nederland en Luxemburg terug? Hoeveel Dubliners nam België op zijn beurt terug uit voornoemde landen?

Hebben andere landen zich ondertussen al aangediend om zich bij die samenwerking aan te sluiten? Op die manier kunnen we het trage Europa namelijk toch wat sneller laten werken.

01.03 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la secrétaire d'État, permettez-moi, tout d'abord, de vous souhaiter la bienvenue dans cette commission.

Comme vous le savez mieux que quiconque ici, nous faisons actuellement face à une crise de l'accueil complexe qui, à situation inchangée, risque de s'aggraver. En effet, on sait que l'été est propice à des mouvements migratoires plus importants.

Je tiens quand même à rappeler que, contrairement à ce qui se dit beaucoup dans cette commission, l'accueil n'est pas une lubie des écologistes, mais bien une obligation qui découle du droit international. Toutefois, en tant que tels, nous sommes attentifs au respect de celui-ci.

Des propositions sont sur la table. Beaucoup ont été évoquées dans la presse. Où en sont les discussions? Je crois savoir que vous venez de participer à une réunion importante. Qu'a-t-il été décidé à cette occasion? De nouvelles places sont-elles prévues? La possibilité de faire sortir des centres Fedasil les personnes qui ont un très haut taux de reconnaissance est-elle toujours envisagée?

Je souhaiterais également vous interroger au sujet des procédures au niveau du CGRA. On sait que beaucoup de moyens financiers et, si possible, humains ont été dégagés pour que les procédures puissent accélérer et éviter ainsi une trop longue attente pour des personnes – certaines attendent depuis 2019 – dans des centres pour demandeurs d'asile. Un problème se posait notamment au niveau des engagements du CGRA et au Selor, avec des procédures qui sont parfois assez lourdes. D'autres procédures étaient envisagées pour le CGRA. Est-ce toujours le cas?

Une autre question importante a trait à la relation avec les communes. Qu'allez-vous faire pour recréer un lien de confiance avec celles-ci? Comptez-vous, par exemple, envisager des subventions plus importantes pour des communes qui ont des indices de tissu économique faible et qui sont en demande? Comptez-vous également encourager et stimuler les ILA qui sont une solution qui a fonctionné dans le passé.

01.04 Greet Daems (PVDA-PTB): Vorige week, bij het begin van uw aanstelling, kondigde u aan dat er een noodopvangcentrum zou worden gebouwd om het prangende gebrek aan opvangplaatsen, dat al langer dan een halfjaar bestaat, op te lossen. Maar het is niet voldoende om enkel het aantal opvangplaatsen op te trekken. De uitstroom moet op snelheid worden gebracht door investeringen in het CGVS. Structurele veranderingen moeten het opvangnetwerk ook weerbaarder maken. Daarin moeten de ondergefinancierde LOI's zeker ook een rol spelen.

Het feit blijft dat er op korte termijn opvangplaatsen moeten worden gecreëerd. Het is natuurlijk ook afwachten of de beloftes verzilverd worden. Ik las in de pers dat er vorige week donderdag een beslissing in de regering moest vallen. Afgelopen weekend liet u ook in de pers weten dat u op korte tijd 1.500 plaatsen wilde creëren. Daarvoor zouden er onder meer met Defensie gesprekken lopen.

Ik had daarover graag wat meer duidelijkheid gekregen. Wat betekent het wanneer u zegt dat er onder meer met Defensie gesprekken lopen? Had u het over de gebruikelijke partners van het Belgische asielnetwerk of lopen er gesprekken met andere organisaties over de bouw van een noodopvangcentrum? Zo ja, welke zouden dat dan zijn?

Wat heeft de regering vorige donderdag in verband met het noodopvangcentrum beslist? Wanneer verwacht u dat het zal zijn gerealiseerd? Wie zal instaan voor de dagelijkse werking van het centrum?

01.05 Theo Francken (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, ik wens u vooreerst te feliciteren met uw nieuwe functie. Ik begrijp dat u vanuit het kernkabinet rechtstreeks naar hier komt. Ik hoop dat dat voortaan ook op tijd kan. U kunt misschien in primeur het Parlement inlichten over wat er in het kernkabinet afgesproken is. Is er witte rook? Wat zal er juist gebeuren? Hoe zit het met de kazernes? Zullen er nu kazernes ter beschikking worden gesteld?

Ik las dat mevrouw Dedonder zich principieel akkoord heeft verklaard voor een extra inspanning vanuit Defensie. Waaruit bestaat die extra inspanning? Ik neem aan dat dat vandaag ter sprake is gekomen.

Er wordt ook gesproken over een extra gebouw met 300 plaatsen in de Brusselse Lombardstraat. Klopt dat? Wanneer kan dat operationeel zijn? Ik heb begrepen dat het nog heel wat maanden zou duren. Dat is dus geen oplossing op korte termijn.

Wat zijn uw echte kortetermijnoplossingen? U sprak over snellere procedures. Dat horen we al wel even. Extra personeel moet natuurlijk worden aangeworven en opgeleid. Vooraleer men *protection officer* bij het CGVS is, heeft men minstens drie tot zes maanden nodig. Ik neem aan dat u niet wilt inboeten op kwaliteit, wat betekent dat u die tijd gewoon nodig heeft om die mensen expertise bij te brengen op het vlak van de betreffende herkomstlanden.

Waar ziet u nog mogelijkheden en marges om bepaalde dingen te versnellen, zonder in te boeten op de kwaliteit van de beslissingen van het CGVS? Mij is dat niet duidelijk. Waar is er nog marge in het asielopvangnetwerk? Waarom hebt u die sinds vorige week gevonden en niet gedurende de 21 maanden dat u kabinetschef was? Ik kan mij niet voorstellen dat er nu bepaalde dingen kunnen die anders niet konden. Ik begrijp dat niet goed.

U hebt alleszins heel wat extra budget gekregen. Er is heel wat extra personeel aangeworven. Zoals de heer Vandepuut zegt, blijft de output toch bescheiden, te bescheiden. We mogen daarmee niet tevreden zijn. Ik denk dat de heer Van den Bulck daar ook mee worstelt en dat heel het CGVS dat lastig vindt. De coronaperikelen zijn een verklaring, maar konden toch niet meer het excuus zijn, evenmin als het feit dat vier jaar geleden het contract van een aantal medewerkers niet werd verlengd.

Keer op keer wordt bovengehaald dat het toch mijn fout is dat er nu een crisis is, wat absoluut absurd is. Ik las ook uw bewering dat ik zelf met besparingen kwam, maar dat kan ik alleen maar tegenspreken. Ik ben nooit uit mezelf met besparingen gekomen; die werden mijn departement opgelegd, omdat Ontwikkelingssamenwerking moest besparen van het kernkabinet. Ik heb dan besparingsvoorstellen gedaan, zeer tegen mijn zin. Ik vind het vreemd dat u dat nog altijd aanhaalt.

De heer Mahdi heeft dat ook consequent gedaan. Hij heeft er als staatssecretaris voor gekozen om vanaf dag 1 in de contramane te gaan en af te rekenen met mijn beleid. Hij heeft heel hoog ingezet en u bent daar als toenmalig kabinetschef mee de auteur van. Hij heeft hoog ingezet met slogans als 'Stop de asielchaos', 'Respect voor internationaal recht', 'Geen geroep om beroep!' Dat komt allemaal als een boemerang recht in het gezicht terug. We zullen zien of u het beter doet. U hebt daar nog maximaal twee jaar voor. Ik ben benieuwd. Alleszins hoop ik dat het beter wordt, want daar heeft de bevolking recht op.

Samenvattend, hoe kunnen de aanwervingsprocedures bij het CGVS worden versneld? Waar is er nog marge? Als er dan nog marge is, waarom is die dan vroeger niet uitgeput?

Met betrekking tot Defensie, over welk akkoord gaat het en wat is de timing voor tot de extra capaciteit?

Mevrouw de staatssecretaris, als er één ding pijnlijk is in het asielrecht, dan zijn het wel de dwangsommen en de veroordelingen. U erkent dat zelf. Inderdaad, de burgers betalen geen belastingen om die te zien opgaan aan dwangsommen. Daar ben ik het absoluut mee eens. Ik hoop ook dat u geen dwangsommen zult moeten betalen. Doe er dus alles aan opdat u ze niet moet betalen, mevrouw de staatssecretaris. U hebt daarvoor de steun van onze fractie. Dan zult u natuurlijk wel met structurele oplossingen moeten komen, want anders zal een rechter finaal oordelen dat u ze wel moet betalen.

Wat is de stand van zaken? Hebt u reeds dwangsommen betaald? Heeft de federale overheid al gestort op een rekening van een advocaat of particulier en over welk bedrag gaat het dan?

Bent u consequent in beroep gegaan? Wanneer wordt er een uitspraak verwacht in de dossiers waarin u beroep hebt aangetekend?

Hoe vaak is de Belgische Staat reeds veroordeeld voor het niet verlenen van opvang? Wij zaten eerst aan 1.000 klachten, dan aan 1.400 en nu is dat aantal al opgelopen tot 2.000 en neemt het nog elke dag toe. Waar staan wij vandaag exact? Hoeveel veroordelingen zijn er? Welke zijn uitvoerbaar? Graag kreeg ik wat meer toelichting. Principieel ga ik ermee akkoord om geen dwangsommen te betalen.

Zegt u neen aan opvang in hotels? Zegt u neen tegen de openstelling van voor Oekraïners voorbehouden opvangplaatsen voor andere asielzoekers? Dat is het standpunt van de heer Mahdi, maar is dat ook het uwe? Is dat ook de positie van de regering? Ik heb begrepen dat minstens één partij in de regering daarmee niet akkoord gaat.

Ten slotte heb ik nog een juridische zaak die ik even wil uitklaren met u. U bent dé asielexpert in de Wetstraat, zo heeft de voormalige staatssecretaris u toch gebombardeerd. Ik weet niet of dat een cadeau is, want dat betekent dat u echt geen fouten mag maken, terwijl er heel wat personen op vinkenslag zitten om u op fouten te betrappen.

Ik heb vragen over uw standpunt in verband met de Dublinafspraken.

Het standpunt is nog steeds dat het een schande is dat wij asielzoekers die zomaar doorreizen, moeten opvangen, maar dat u er niets aan kunt veranderen, omdat de Dublinafspraken nu eenmaal Europese materie zijn. Dat klopt, maar waar staat dat in de verordening? In welke wet vinden we dat terug? Volgens mij is de Dublin III-verordening gekoppeld aan de Europese opvangwet. Ik meen mij toch te herinneren dat uw partij daar altijd voorstander van was. Ik kan me niet voorstellen dat u destijds niet betrokken was bij de bepaling van die positie. U bent namelijk al ettelijke jaren de expert voor uw partij. Ik vind dat argument dus bijzonder goedkoop.

Wij hebben tegen de Dublin III-verordening in het Europees Parlement gestemd. Ik vind het bijzonder vreemd dat een partij die de Dublin III-verordening, dus de uitbreiding van het opvangrecht aan doorstromers, keihard gesteund heeft, dat nu een groot probleem noemt en aanklaagt dat die verordening er nooit had mogen komen. Maar goed, het verleden is het verleden.

U wilt de Dublinafspraken in de toekomst wel aanpassen. Dat past in het kader van het Europese migratiepact. Dat ligt echter bijna stil op Europees niveau, doordat het Franse voorzitterschap met de verkiezingen bezig was en niet met het Europese migratierecht. De volgende voorzitter is Tsjechië, een Visegradland dat op vlak van migratie redelijk strakke posities inneemt. Mijn vraag is dus of u een oplossing ziet. Denkt u dat de opvangrechten in de Dublin III-verordening aangepast zullen worden? Voor u is namelijk het grootste probleem dat asielzoekers doorreizen en dat België ze opvang moet verlenen, waardoor het opvangnetwerk verzadigd raakt. U wilt de bepalingen ter zake aanpassen. Is dat nog altijd uw standpunt en ziet u enige kans om dat doel politiek binnen te halen?

Nog straffer is dat België ook opvang moet bieden aan wie bijvoorbeeld in Italië of Griekenland als vluchteling werd erkend en naar hier doorreist. Dat krijgt men toch aan geen mens verkocht, klaagde de heer Mahdi. Men moet hem op het vlak van communicatie niets leren. Het gaat echter slechts over een paar mensen. Dat is dus niet het grote probleem in het opvangnetwerk en dat weet u. Het is wel tenenkruisend. Mensen die al erkend zijn als vluchteling hier opnieuw opvangen, is echt crazy.

Waaruit haalt u dat echter? Uit welk artikel van welke richtlijn of procedure blijkt dat wij dat moeten doen? Baseert België zich bij het geven van dat opvangrecht op rechtspraak? Hoe zit dat juist? Ik ben niet de expert van asiel en migratie van de Wetstraat. Ik ken er wel iets van. Hoe dan ook vind ik nergens een dergelijke bepaling terug. Mijn vraag is dan ook veeleer een technische vraag. Op basis van welk artikel zijn wij verplicht om erkende vluchtelingen die doorreizen, opnieuw opvang te geven? Walt zult u daaraan doen?

01.06 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Beste collega's, vooreerst mijn excuses dat ik zo laat was – ik probeer daar zeker geen gewoonte van te maken –, maar ik nam deel aan de vergadering van het kernkabinet om oplossingen uit te werken waarmee we de in de vragen aangehaalde problemen het hoofd kunnen bieden. Volgens mij had ik dan ook een geldige reden en het is mij een eer om u meteen de beslissingen van het kernkabinet ter zake toe te lichten.

Zoals ik vorige week ook al in het plenum opmerkte, is de situatie van het opvangnetwerk bijzonder ernstig. In dat licht zijn er dan ook bijkomende maatregelen nodig om de verhoogde instroom het hoofd te kunnen bieden. Daarom heb ik vorige week al het kernkabinet een hele reeks voorstellen gedaan om een oplossing voor de situatie te vinden. De voorstellen gaan niet enkel over de creatie van bijkomende opvangcapaciteit, maar ook over de vermindering van de instroom, kortere procedures en de verbetering van de uitstroom uit de opvangcentra.

Vers van de pers kan ik u vertellen dat het kernkabinet een akkoord over een evenwichtig pakket aan maatregelen heeft gevonden. Het pakket berust op vijf pijlers. Ten eerste creëren we bijkomende opvangcapaciteit. Met dat doel schrijven we een overheidsaanbesteding uit om in urgentie collectieve opvangplaatsen via privépartners te organiseren. We doen ook een oproep aan lokale besturen en ngo's om te zorgen voor bijkomende collectieve of individuele opvangcapaciteit.

Voorts zal Defensie een noodopvangstructuur opzetten die op korte termijn kan worden ingezet. In een eerste fase gaat het daarbij, op heel korte termijn, over 750 plaatsen in hangars en, in een tweede fase, over 750 plaatsen in containerdorpen. Voor alle duidelijkheid, Defensie neemt een aantal zaken op zich. Ze ondersteunt ons met onder meer infrastructuur en maaltijdbedelingen in een eerste fase, terwijl de echte begeleiding, de sociale ondersteuning van mensen die internationale bescherming aanvragen, uiteraard niet door militairen zal gebeuren, wel in samenwerking met humanitaire organisaties.

Zoals ik al zei, nemen we, ten tweede, ook maatregelen om de uitstroom uit het opvangnetwerk te bevorderen. Het CGVS zal worden gewezen op zijn verantwoordelijkheid om zoveel mogelijk beslissingen te nemen, meer dan vandaag. We werken ook aan een versnelde uitstroom van een groep bewoners die vandaag in de opvangcentra verblijft, maar in feite op eigen benen kan staan, omdat zij werken en een huisvestingsoplossing hebben. Als ze werken, zullen ze versneld kunnen uitstromen.

Ten slotte nemen we ook maatregelen om de instroom te temperen. Wij versterken daarom de bestaande preventiecampagnes met een specifieke focus op transitlanden en andere Europese lidstaten om secundaire stromen te verminderen. Wij creëren ook een specifiek Dublincentrum, waar personen die onder de Dublinverordening vallen, een procedure op maat zullen doorlopen, wat tot een betere uitvoering van de bestaande Dublinregelgeving zal leiden. Het centrum zal deze maand nog opengaan en zal worden uitgerust door de Dienst Vreemdelingenzaken, waarmee wij alle expertise om aan de Dublinoverdrachten te werken, centraliseren.

Ik ben ervan overtuigd dat wij met dat evenwichtige pakket aan maatregelen tonen dat de regering krachtadig optreedt. Met de verschillende maatregelen, zowel op de korte als de lange termijn, zullen we de situatie beter het hoofd kunnen bieden.

Er werd ook een aantal specifieke vragen gesteld, onder andere over het personeel en de werklust voor de asiendiensten. Zo werd er gevraagd hoe we de dossierachterstand bij de asielinstanties kunnen wegwerken. De fundamenten daarvoor werden al gelegd door de historische investering van vorig jaar. De bijkomende personeelsleden moeten het mogelijk maken om het aantal beslissingen te verhogen, waardoor de druk op het opvangnetwerk moet afnemen. Er zijn 700 aanwervingen gepland, waarvan ondertussen al zo'n 500 personen in dienst zijn getreden.

Wat de achterstand van het CGVS betreft, er zijn vandaag 17.312 hangende dossiers, wat overeenstemt met 20.434 personen. Er zullen dus zeker bijkomende inspanningen nodig zijn om die achterstand weg te

werken. Wij zullen daarom nog in bijkomende versterking voorzien. In dat kader zullen we niet alleen extra *protection officers* aanwerven, maar ook verschillende medewerkers die de *protection officers* inhoudelijk zullen ondersteunen, zodat zij sneller kwaliteitsvolle beslissingen kunnen nemen.

Vorige week heeft de ministerraad al een eerste maatregel uit het pakket goedgekeurd. Zo werd de mogelijkheid goedgekeurd om aanwervingen sneller mogelijk te maken door tijdelijk te werken met contracten van bepaalde duur. Die uitzonderingsmaatregel is nodig om sneller te kunnen schakelen. Wij winnen daarmee immers een aantal maanden in de huidige aanwervingsprocedures.

Verschillende leden stelden ook vragen over de opvangcapaciteit en de perspectieven op dat vlak. Fedasil en zijn structurele partners zullen in de komende periode in bijkomende plaatsen blijven voorzien voor verzoekers om internationale bescherming. Er staan de komende maanden nog verschillende bijkomende opvangplaatsen op de planning, bijvoorbeeld in Machelen, Sint-Laureins en Genappe. Mijnheer Francken, het centrum in de Lombardstraat, waar u naar verwees, zal er ook komen. Dat zal geen maanden meer in beslag nemen. De bedoeling is om dat te kunnen openen in de komende weken.

Daarnaast komen er ook containers op verschillende bestaande opvangsites.

De inspanningen die Fedasil en het Rode Kruis de voorbije jaren hebben geleverd, zijn enorm en we mogen de impact daarvan op die organisaties niet onderschatten. Het is de keuze van de regering om bij de creatie van bijkomende capaciteit voor zowel individuele als collectieve structuren te opteren. Wat de individuele opvang betreft, zullen de lokale besturen worden opgeroepen om te onderzoeken hoe zij bijkomende capaciteit kunnen creëren. Daarnaast wordt er noodopvangcapaciteit gecreëerd door Defensie, zoals ik al heb toegelicht, om op korte termijn over voldoende capaciteit te kunnen beschikken.

Wat de opvangplaatsen voor personen uit Oekraïne met een tijdelijke beschermingsstatus betreft, die door de regio's worden beheerd, is het geenszins de bedoeling om die voor andere groepen te gebruiken. Meer nog, het aantal beschikbare plaatsen voor personen uit Oekraïne is momenteel al heel beperkt en dus zullen de gewesten een tandje moeten bijsteken.

Wat de veroordelingen tot opvang vanwege het huidige tekort aan opvangplaatsen betreft, tot op heden werden er geen dwangsommen betaald. Er zijn wel al tientallen beschikkingen van de arbeidsrechtbank betekend en die kunnen niet allemaal worden uitgevoerd. Indien er een dwangsom wordt opgelegd, loopt die tot de uitvoering van de veroordeling. We stellen alles in het werk om dat zo snel mogelijk op te lossen.

Er werden in dat kader nog geen individuele dwangsommen opgeëist en de Belgische Staat heeft dus nog geen euro moeten betalen. Naar aanleiding van een veroordeling van de rechtbank van eerste aanleg van januari werd wel de betaling van een dwangsom van 100.000 euro gevraagd, maar er werden geen verdere stappen ondernomen om die te innen.

Fedasil is in beroep gegaan tegen een volgende veroordeling van die rechtbank, waarin ook een dwangsom werd opgelegd, maar er is nog geen uitspraak. Zoals ik vorige week al zei in de plenaire vergadering, zal ik er alles aan doen om te voorkomen dat er dwangsommen moeten worden betaald. Mensen betalen geen belastingen om veroordelingen van de Staat te betalen.

Wat de Dublinafspraken en de secundaire stromen betreft, een aanzienlijk deel van de personen in ons opvangnetwerk heeft reeds asiel aangevraagd in een andere lidstaat of heeft zelfs al internationale bescherming gekregen. Dat soort aanvragen stijgt elke maand. In juni ging het over meer dan 53 % van de aanvragen.

We hebben werk gemaakt van een Benelux-akkoord om de overdracht tussen lidstaten te vergemakkelijken. We hebben onder andere afspraken gemaakt over de termijnen, die korter zijn dan die in de Dublinverordening. De samenwerking met Nederland en Luxemburg is altijd al goed geweest en wordt zo nog meer versterkt. Luxemburg slaagt erin de afgesproken termijnen steeds te halen. Nederland doet er gemiddeld iets langer over, maar in Nederland is de instroom en de werkdruk op dit moment erg hoog, net als in België.

Pas sinds de covidrestricties voor Dublintransfers volledig zijn weggefallen, kunnen we optimaal werken. Die restricties, zoals de verplichte PCR-test, die geweigerd kon worden, hebben een heel grote impact gehad op de uitvoerbaarheid van overdrachtsbeslissingen. Van begin 2022 tot en met mei werden er 338 verzoeken

naar Nederland verstuurd. In 175 gevallen verklaarde Nederland zich de verantwoordelijke lidstaat. Ook sinds begin 2022 werden er 33 verzoeken verstuurd naar Luxemburg. Er werden 10 akkoorden verkregen en er werden tot nu toe al 3 transfers uitgevoerd.

Collega Francken, u stelt mij ook een juridisch-technische vraag. Ik hoor u zeggen dat heel wat mensen op vinkenslag zouden zitten om mij op een fout te betrappen. Ik ga er een klein beetje van uit dat u daar ook bij bent. U vroeg mij naar de wettelijke basis voor het recht op opvang voor personen die onder de toepassing van de Dublinverordening vallen, omdat we die inderdaad ook moeten opvangen tot aan de effectieve transfer. Het klopt dat u dat niet hebt teruggevonden in de Dublinverordening. Het staat daar namelijk niet in, maar vloeit voort uit het arrest-Cimade van het Hof van Justitie van september 2012. Het hof beschouwt daarin de asielprocedure van iemand die een Dublinbeslissing heeft gekregen, nog als hangende, in het kader van het recht op opvang, waardoor er dus nog een recht op opvang is tot aan het moment van de eigenlijke transfer. Dat is niet alleen onze zienswijze, maar ook die van andere Europese lidstaten, in opvolging van het arrest-Cimade. Personen die al internationale bescherming kregen in een andere lidstaat en opnieuw asiel aanvragen in België, vallen inzake opvang ook onder de algemene regels voor asielzoekers. Ook zij hebben recht op opvang vanaf hun verzoek om internationale bescherming in België.

U kunt erop rekenen dat ik bij de discussies in het kader van het Europees migratiepact niet zal nalaten om die pijnpunten te blijven aankaarten. Naast de opvangrichtlijn is er dus ook een dringende herziening nodig van de verordening om dat probleem op te lossen en de ongecontroleerde secundaire migratie tegen te gaan.

01.07 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, ik ben onder de indruk. Uw antwoord was cijfermatig en concreet. Ik dank u heel erg voor de update die u ons hier vers van de pers hebt gegeven.

U hebt een concreet antwoord gegeven op mijn vraag: 500 mensen in dienst. Ik vind het heel goed dat u in het kernkabinet gezegd hebt dat het commissariaat-generaal die cijfers van de genomen beslissingen drastisch moet doen stijgen. U hebt de cijfers gegeven. Ik heb het even nagekeken op de site van het CGVS, 40 à 45 % zijn positieve beslissingen. Als wij voor die 20.000 personen die momenteel wachten op een beslissing, de tijd kunnen halveren, van een jaar naar zes maanden, levert dat 5.000 vrije plaatsen op. Dan zal de druk automatisch dalen. Dat moet het komend jaar toch wel gebeuren.

Ik heb het vorige week ook in de plenaire vergadering gezegd, om deze crisis het hoofd te bieden, moeten wij even meer bijkomende opvangplaatsen creëren. Ik ben blij dat Defensie een steentje bijdraagt en dat de markt wordt bevroegd met betrekking tot collectief-private initiatieven

Ik wil gewoon vragen om niet te veel druk te leggen op de steden en gemeenten. Ik ben zelf burgemeester, wij zitten met LOI's, wij zitten met 40 Oekraïners die we in eigen huisvesting opvangen. Stel dat we dan nog bijkomende zaken moeten doen, en de druk op de steden en gemeenten is vandaag reeds zeer hoog, dan zullen velen het niet meer trekken.

Die snellere procedures en de druk op het opvangnetwerk naar beneden brengen, dat is nu de prioriteit, maar de instroom moet ook naar beneden. Er moet iets gedaan worden aan die Dubliners. Ik ben blij dat het Dublincentrum er komt. Ik heb vernomen dat dit er zal komen in Zaventem, of toch in die buurt. Ik weet dat van de burgemeester daar. De instroom moet dalen en er moeten ontradingscampagnes komen. Met die maatregelen moeten wij binnen een jaar een heel andere situatie kunnen zien en opnieuw in rustiger vaarwater zitten.

U hebt in ons een trouwe partner en krijgt onze volledige steun om dat uit te voeren, mevrouw de staatssecretaris.

01.08 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, ik ben net iets minder verheugd over uw antwoord dan de heer Vandenput. Zijn analyse is correct en het is trouwens een analyse die het Vlaams Belang intussen al iets meer dan veertig jaar maakt: de instroom moet inderdaad fors naar beneden en de uitstroom moet naar omhoog. Niets daarvan vinden wij echter terug in het plan dat u hier net hebt geschetst.

Mijn analyse van vorige week was correct. U maakt het probleem gewoon nog groter. In plaats van het kleiner te maken en de kraan dicht te draaien, belooft u gewoon dat u nog meer zult dweilen. Van dat

dweilen zelf zien wij echter ook gewoon weinig.

U noemt het een evenwichtig pakket. Het is misschien een evenwichtig pakket, wanneer u in de ene kant van de weegschaal de donkerrode en groene partijen legt en in de andere kant van de weegschaal de liberale partijen, die erg weinig inhoud hebben. Op die manier is het misschien evenwichtig. Wanneer u echter kijkt naar het beleid waar de Vlamingen al tientallen jaren om smeken en waaronder het land kreunt, is dat allesbehalve evenwichtig.

Er zijn intussen al 31.000 plaatsen. Die zijn peperduur voor een land in volle crisis. U wilt die plaatsen nog uitbreiden. U doet daarvoor een oproep aan de lokale besturen, de ngo's, de privépartners en zelfs Defensie, dat nu eindelijk extra budget krijgt en kan investeren. Defensie moet zich nu echter blijkbaar vooral gaan bezighouden met het bouwen van containerdorpen en het inrichten van kazernes en hangars om 1.500 extra plaatsen te creëren. Dat is gewoon pure waanzin. Het is pure waanzin dat wij na zoveel jaren nog steeds dweilen, zonder de kraan dicht te draaien.

U spreekt over snellere procedures. Dat was ook het toverwoord van uw voorganger. Die procedures hebben echter helemaal geen zin, wanneer daarop geen terugkeer volgt. Wat heeft het voor zin dat wij iemands dossier sneller behandelen, wanneer hij of zij daarna in de illegaliteit terechtkomt en mogelijk nog een grotere druk op de samenleving legt? Op die manier heeft het allemaal geen zin.

U focust op secundaire migratie. Daarmee kunt u misschien ergens een grote gemeenschappelijke deler vinden in uw erg linkse paars-groene regering. Die focus op de secundaire migratie leidt ons echter af van wat echt belangrijk is. De secundaire migratie is immers slechts een deeltje van het probleem. Uw aanpak, die u wilt intensifiëren, werkt gewoon niet. U moddert dus aan. Een evenwichtig pakket hebben wij hier absoluut niet gezien en een effectief pakket nog veel minder.

01.09 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Merci madame la secrétaire d'État pour votre présentation très complète, qui comportait beaucoup de choses intéressantes. Certaines d'entre elles nous plairont moins, en tant que représentants de la gauche dans le gouvernement, mais c'est la force de la Vivaldi de trouver des compromis et de travailler ensemble.

Je suis heureux d'entendre qu'un geste supplémentaire sera fait au niveau de la Défense. Cela fait des mois qu'on le demandait, même si je sais que la Défense apporte déjà une part importante dans l'accueil. J'ai été ravi d'apprendre que les ONG ainsi que d'autres organisations seront concertées et mobilisées dans cette crise de l'accueil. Elles ont une expertise certaine et sont là pour nous soutenir également.

Quand vous parlez de renouvellement ou de nouvelles places privées, s'agit-il de centres gérés par des partenaires privés et qui seront prolongés? Le cahier des charges sera-t-il clair? Comment le contrôle sera-t-il opéré? Nous avons déjà eu des problèmes avec d'autres centres et partenaires privés par le passé. Cela fera certainement l'objet de futures questions dans cette commission.

J'ai aussi été ravi d'entendre qu'il fallait aussi se concerter avec les pouvoirs locaux et s'appuyer sur eux. Cependant, j'entends mon collègue M. Vandenput, qui est bourgmestre, et je vois comme les communes sont aussi asphyxiées par des difficultés importantes, notamment en matière de CPAS et de personnel. Comment faire de ce contact un partenariat *win-win*? Comment faire pour que les communes bénéficient aussi de l'accueil, d'un centre ou de places d'initiatives locales d'accueil (ILA)? Certaines communes pourraient voir leur subside augmenté en fonction du contexte. Je pense à Molenbeek, dont le nouveau centre fait l'objet d'un débat. Renouer un lien de confiance avec les communes sera primordial pour sortir de cette crise au cours des prochains mois.

J'ai été très content d'apprendre que certaines personnes qui ont un travail pourraient sortir de manière anticipée des centres. Cela soulève également la question de comment encourager le travail chez les demandeurs d'asile, en sachant que beaucoup attendent pendant de très longs mois, voire des années. Comment encourager la formation, comment faire en sorte que les gens puissent chercher un emploi? Votre prédécesseur M. Mahdi avait commencé à y travailler.

Nous entendons beaucoup parler de Dublin dans cette commission et vous avez très bien distingué les différents types de "Dublinés". Tous ne sont pas des personnes qui ont demandé l'asile en France, en Allemagne ou aux Pays-Bas.

Certaines personnes qu'on appelle Dublinées ont été enregistrées suite à une arrestation en Croatie, en Slovénie ou en Italie. Toutes n'ont pas fait une demande d'asile dans certains pays.

Par ailleurs, je rappelle qu'il y a une obligation d'aide matérielle et que des personnes qui ont fait une demande d'asile en Grèce – voire qui y ont été reconnues – sont dans des situations de vie qui sont intenables. Elles sont à la rue, dans des réseaux de prostitution ou des réseaux mafieux car la Grèce n'arrive pas à absorber ou mettre sur le marché du travail une série de demandeurs d'asile.

Il faut arrêter ce mythe des personnes Dublinées qui viennent pour profiter d'un système. Toutes les études montrent que les gens ne choisissent pas un pays pour profiter d'un système mais plus en fonction des possibilités de travail et de la diaspora.

Il y a beaucoup de questions qui doivent se poser sur ce nouveau centre pour personnes Dublinées. Où se situera-t-il? Quels seront les droits de ces personnes? J'espère qu'ils seront les mêmes que dans n'importe quel autre centre. De combien de personnes parle-t-on? Ce sera l'objet d'une prochaine commission.

01.10 Greet Daems (PVDA-PTB): Mevrouw de staatssecretaris, het verheugt me dat er eindelijk een plan is goedgekeurd op het kernkabinet. Het blijft echter afwachten tot de beloften worden verzilverd. Elke dag dat die extra plaatsen er nog niet zijn, blijven er immers mensen op straat slapen. Momenteel escaleert de crisis ook verder. Gisteren nog heeft de politie alle mensen die aan het Klein Kasteeltje lagen te slapen, gevraagd om te vertrekken. Dat vind ik persoonlijk een schande, als je weet dat hun het recht op opvang is ontzegd. Ik zal u dan ook aan de tand blijven voelen tot niemand nog op straat hoeft te slapen.

01.11 Theo Francken (N-VA): Het is u vergeven, mevrouw de staatssecretaris. Als u met primeurs naar het Parlement komt, dan mag u gerust een kwartier te laat komen. Ik heb er altijd respect voor gehad dat voormalig staatssecretaris Mahdi het Parlement hoog achtte. Ik neem aan dat dat voor u ook geldt. We waren het vaak oneens, ik voelde me vaak hard aangepakt, maar ging van bij het begin dan ook meteen fors in de tegenaanval. Zo ben ik nu eenmaal.

Wat uw plan betreft, rekent u op extra capaciteit via private partners. Op dit moment hebt u echter geen krediet meer bij die private partners. Het is compleet op. Spa is overgenomen, met een grote dwangsom. Ik vergis me. Het is Spa niet, maar u hebt al een aanbesteding gedaan voor private partners, die u in een laatste fase opnieuw hebt ingetrokken omdat die plaatsen niet nodig waren. Dat heeft veel kwaad bloed gezet. Vervolgens is er in oktober vorig jaar opnieuw een aanbesteding uitgeschreven waarop niemand op korte termijn heeft ingetekend.

De heer Rigot wil geen private partners in de opvang. Hetzelfde geldt voor Ecolo-Groen. Dat is een zaak voor Fedasil omdat die bekwamer zijn en meer ervaring hebben. De privésector moet hier buiten blijven. Ik weet ook heel goed dat de PS tegen private partners is voor opvang. Ondanks het feit dat er vorige keer, uit boosheid, niemand intekende, wordt er nu weer een aanbesteding uitgeschreven. Ik wens u veel succes!

Een tweede punt betreft de LOI's. Ik ben burgemeester en wij hebben juist een Oekraïnehuis geopend. Dat zit nog niet vol, dus u mag nog mensen sturen. Voor bijkomende LOI's is er echter niet veel goodwill. Voormalig staatssecretaris Mahdi had daartoe ook opgeroepen. Er zijn 130 CD&V-burgemeesters, maar slechts 7 burgemeesters over heel België hebben gereageerd en zij creëerden zo 30 plaatsen. Het is op, en de toestand is niet verbeterd bij de lokale besturen. Ik wens u veel geluk.

Door wat meer geld te geven aan de lokale besturen, zullen zij misschien nog wat plaatsen vinden, maar ik vrees dat het niet meer zo simpel is. Het is gewoon op, ook bij de lokale besturen. U spreekt ook veel met uw burgemeesters. Ook daar gaat het soms tandenknarsend. Dat is niet omdat wij die mensen niet graag zien of omdat wij niet begrijpen dat er problemen zijn, maar we hebben al redelijk veel crisissen moeten managen. Er is al heel wat in ons bakje geschoven. Wij hebben de coronacrisis aangepakt, nu zijn er de Oekraïncrisis en de stijgende inflatie. Het is niet evident.

Een derde punt betreft de noodopvang. U spreekt van 750 plaatsen in hangars en 750 plaatsen in containerdorpen. Defensie zal het uiteindelijk toch wel weer doen, maar waar komen er exact plaatsen vrij? Er zullen toch concrete locaties zijn afgesproken. Ik kan me niet voorstellen dat minister Dedonder zegt dat zij die plaatsen wel zal zoeken. Ik neem aan dat dat de afgelopen dagen op IKW-niveau is besproken. Mogen wij weten in welke kazernes er bijkomende plaatsen komen?

U zult ook werken aan een versnelde uitstroom. Dat was uw tweede punt, maar ik heb niet goed begrepen wat u daarvoor juist zult doen. Er komen ook nog bijkomende plaatsen in Machelen. Ik heb geen probleem met extra asielcentra, ik ben niet degene die daar altijd vragen over stelt, maar Machelen is een heel moeilijk dossier. Ik hoor nu dat er ook een Dublincentrum komt in Zaventem. Ik heb destijds ook een Dublincentrum geopend in Elsenborn, *in the middle of nowhere*. Zaventem is echter *the place to be*, dicht bij Brussel, alles is er dichtbij, met overal transportmogelijkheden. Dat heeft geen enkel ontradend effect.

Mijn Dublincentrum in Elsenborn was trouwens een mislukking. Dat centrum zat direct vol – alles wat u doet, heb ik ook gedaan –, maar de Dublinuitstroom werkt compleet niet en dat is trouwens nog erger geworden. Men krijgt die mensen gewoon niet naar die andere landen. Die willen ze ook niet meer, met als gevolg dat het centrum direct vol zit, maar aangezien er geen uitstroom is, kan men er ook geen nieuwe mensen in opvangen. Ik heb ook nog altijd Dublinplaatsen, ik heb die nooit gesloten. Misschien heb ik dat gemist, maar ik dacht dat die nog altijd bestaan. Het is dus niet eens iets nieuws. Het wordt nu alleen gegroepeerd in een centrum. Dat centrum in Zaventem zal echter snel vol zijn en Zaventem zal het weer mogen opsoppen, Machelen zal het weer mogen opsoppen. De verfransing, de vervreemding van de Rand is al gigantisch en dat zal er dan ook nog eens bij komen.

U zegt dat we zullen werken op preventie. Het viel mij op dat u het woord 'ontrading' niet gebruikt. Het zullen preventiecampagnes zijn. Preventie van wat? Dan moet ik altijd aan gezondheidszorg denken. Het woord 'ontrading' wordt niet gebruikt. We zullen binnen Europa vooral preventie voor Dublin doen, zodat ze niet zouden komen. Mevrouw de staatssecretaris, dat werkt niet.

Mijnheer Mahdi heeft maximaal ingezet op preventie van Dublin en welk effect had dat? Er zijn nog nooit zoveel Dubliners binnengekomen. Nul effect op Dublin, en nu zegt u dat u die campagnes nog wat meer zult intensifiëren. Dat is een slag in het water. Wanneer zult u eindelijk inzetten op ontrading buiten de Europese Unie? Zet mijn campagnes opnieuw online, maar neen, u vond dat inhumain. Ik vind de situatie waarbij mensen door de politie worden weggejaagd van het Klein Kasteeltje inhumain. Maar goed, we kunnen altijd van mening verschillen.

U hebt het over bijkomende versterking en contracten van bepaalde duur. Dat heb ik ook gedaan en ik krijg nog altijd op mijn boterham dat ik die niet verlengd heb toen ze afgelopen waren. We zullen zien wat er gebeurt op de dag dat u die contracten van bepaalde duur niet verlengt. Mevrouw De Bleeker van Begroting zal ooit wel eens met de vuist op tafel slaan. Als die contracten dan niet worden verlengd, dan kunnen we over vier jaar een debat voeren waarin wordt gezegd dat het door de Moor is dat we nu in de problemen zitten. O ironie, alles komt terug.

U zult voor het CGVS mensen aanwerven met een contract van bepaalde duur. Er werkt al 500 man op het CGVS. Alle records worden gebroken. Meer geld, meer personeel, minder output. Op een bepaald moment is het op. Het budget staat 20,7 miljard euro in het rood en er wordt maar geld bij gepompt.

Ik heb op twee vragen geen antwoord gekregen. Ik heb u heel concreet gevraagd hoeveel dwangsommen er al werden betaald. U zegt dat er van alles loopt, maar dat er nog geen euro is betaald en dat u er alles aan zult doen om dat niet te moeten. U weet dat u mijn steun hebt, maar ik heb u gevraagd hoeveel veroordelingen er tot op vandaag zijn. Daarop hebt u niet geantwoord. Dat zullen er waarschijnlijk al meer dan 2.000 zijn. Wat dat betreft krijg ik graag een concreet antwoord. De mensen verdienen dat.

Ik heb nog een bijkomende vraag over het totale budget. Hoeveel miljoenen hebt u bijkomend gekregen voor die versterkingen en die plaatsen? Waar komen die centra? De bevolking heeft het recht om te weten of de 1.500 bijkomende plaatsen in kazernes in hun buurt zullen zijn. Komen er nieuwe sites of komen die plaatsen in bestaande asielcentra in kazernes?

01.12 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: U mag daarvoor een schriftelijke vraag indienen en dan zal ik die beantwoorden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

02 **Samengevoegde vragen van**
- **Eva Platteau aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Afgewezen verzoekers om internationale bescherming waarvan terugkeer niet mogelijk is" (55029039C)**

- **Simon Moutquin** aan **Nicole de Moor** (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De regularisatie van niet-verwijderbare personen in Duitsland" (55029434C)

02 Questions jointes de

- **Eva Platteau** à **Sammy Mahdi** (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les demandeurs de protection internationale déboutés dont le retour est impossible" (55029039C)

- **Simon Moutquin** à **Nicole de Moor** (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La régularisation des personnes non expulsables en Allemagne" (55029434C)

02.01 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mevrouw de staatssecretaris, sinds maart 2022 kent het CGVS geen subsidiaire bescherming meer toe aan Afghaanse verzoekers om internationale bescherming. Na de machtsovername door de taliban zou er minder risico zijn op willekeurig geweld. Het nieuwe beleid van het commissariaat-generaal zorgt ervoor dat er heel wat beschermingsverzoeken van Afghanen worden afgewezen. Terugkeer naar Afghanistan is uiteraard niet mogelijk, omdat er geen akkoorden kunnen worden gesloten met het talibanregime. Volgens de landeninformatie over Afghanistan van het Europees Asielagentschap zijn asielzoekers die naar Afghanistan terugkeren een risicoprofiel, ze worden door de taliban weggezet als 'geen goede moslims'. Ook het VN-Vluchtelingenagentschap roept lidstaten op om geen gedwongen terugkeer van Afghaanse staatsburgers uit te voeren.

Aangezien terugkeer niet mogelijk is, is de vraag wat er gebeurt met afgewezen beschermingsverzoeken van Afghanen. Wij hebben de beelden gezien bij de evacuatie uit Afghanistan, hoe mensen zich vastklampen aan vliegtuigen om het land uit te raken. Met die beelden in het hoofd kunnen we ons voorstellen dat zeer weinigen vrijwillig zullen terugkeren. Het is belangrijk dat het commissariaat-generaal in alle onafhankelijkheid kan oordelen over beschermingsverzoeken, maar er is wel een oplossing nodig voor wie wordt afgewezen en toch niet terug kan. Ik denk niet dat de samenleving erbij gebaat is nog meer mensen in onwettig verblijf te laten.

Het regeerakkoord bevat een passage waarin wordt gezegd dat er naar een oplossing wordt gezocht voor mensen die buiten hun wil om niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst. Staatlozen vallen daaronder. We moeten dat ruimer bekijken en misschien moeten sommige afgewezen verzoekers om internationale bescherming tot die categorie kunnen behoren. In Duitsland krijgen op dit moment de zogenaamd niet-repatrieerbaren een tijdelijk verblijfsrecht. Dit kan een inspirerend voorbeeld zijn.

Welk beleid zal de DVZ hanteren ten aanzien van afgewezen Afghaanse asielzoekers?

In welke mate is er sprake van vrijwillige terugkeer? Hebt u daar zicht op? U voert een aanklampend terugkeerbeleid. Hoe ziet dat er in de praktijk uit voor deze doelgroep?

Hoe staat u tegenover het Duitse model waarbij de zogenaamde niet-repatrieerbaren een tijdelijke verblijfsvergunning kunnen krijgen, zodat ze niet in de illegaliteit belanden?

02.02 **Simon Moutquin** (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la secrétaire d'État, ma question porte en fait sur la dernière information communiquée par ma collègue, Mme Platteau.

Voici une heure, l'Allemagne annonçait qu'elle s'apprêtait à régulariser une partie des sans-papiers présents sur le territoire. En effet, dans un projet de loi présenté au gouvernement, la ministre de l'Intérieur a proposé de donner un titre de séjour aux personnes non expulsables.

Le projet de loi s'adresse aux migrants qui se sont vu délivrer par l'État allemand un *Duldung* qui est une "résidence tolérée" et se traduit par une autorisation provisoire de séjour en Allemagne pour une période limitée. Elle est généralement délivrée en raison d'obstacles à l'expulsion d'une personne qui n'a pas obtenu de protection internationale. Ces obstacles peuvent être l'absence de papiers ou une maladie grave. L'obligation de quitter l'Allemagne reste toutefois maintenue.

Comme l'a dit ma collègue Platteau, on est vraiment pour l'instant dans ce cas pour les Afghans à qui on délivre des ordres de quitter le territoire mais pour lesquels on n'a aucune capacité de renvoi. J'ose espérer que ce gouvernement n'a pas prévu de signer un accord de réadmission avec le pouvoir taliban.

Madame la ministre, à combien s'élève le nombre de personnes qui rentrent dans cette catégorie en Belgique? Quelles sont les possibilités de régularisation pour ce public en Belgique? La non-possibilité d'expulsion est-elle un critère pris en compte lors d'une régularisation humanitaire? Avons-nous prévu de

négocier un accord de réadmission avec l'Afghanistan?

02.03 Nicole de Moor, secrétaire d'État: Il n'existe pas de critère légal d'autorisation de séjour pour raisons humanitaires si ce n'est que la personne doit se trouver dans des circonstances exceptionnelles. Chaque demande doit être examinée individuellement et tous les éléments du dossier sont pris en compte. Cependant, la procédure de régularisation est une procédure d'exception absolue. Il n'y a pas de chiffre disponible quant au nombre de personnes en Belgique qui entreraient dans la catégorie du projet de loi allemand.

In Duitsland gaat het niet over een tijdelijke verblijfsvergunning, maar wel over een opschorting van de uitvoerbaarheid van het bevel om het grondgebied te verlaten, met enkele minimale sociale rechten.

En Belgique, si la personne concernée est temporairement dans l'impossibilité de retourner dans son pays d'origine, il existe déjà la possibilité de demander la prolongation de l'ordre de quitter le territoire. Pour les personnes qui sont dans une situation d'impossibilité de retour, une solution sera envisagée dans le cadre du Code de la migration. Ce statut ne concernerait que les personnes qui ne peuvent retourner dans leur pays d'origine indépendamment de leur volonté.

Er werd een specifieke vraag gesteld over de terugkeer van Afghanen.

Tegen een negatieve beslissing van het CGVS kan door de verzoeker beroep worden aangetekend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Dat beroep is al dan niet schorsend. Indien het beroep niet schorsend is of indien de Raad de beslissing van het CGVS heeft bevestigd, onderzoekt de Dienst Vreemdelingenzaken geval per geval of er een bevel om het grondgebied te verlaten kan worden afgegeven. Als na individueel onderzoek blijkt dat artikel 3 van het EVRM niet in het gedrang komt, zullen er effectief bevelen worden uitgevaardigd om het grondgebied te verlaten.

Elke persoon die het bevel krijgt het grondgebied te verlaten, moet hier in eerste instantie zelf gevolg aan geven. Een vrijwillige terugkeer naar Afghanistan is dus in principe mogelijk. Zodra er een bevel wordt afgeleverd, kunnen deze personen, dus ook Afghaanse onderdanen, voor ICAM-begeleiding in aanmerking komen. Het is overigens goed mogelijk dat uitgeprocedeerde Afghaanse asielzoekers naar een andere Europese lidstaat worden uitgewezen.

Pour ce qui concerne votre question à propos d'un accord de réadmission avec l'Afghanistan, ni la Belgique ni l'UE ne reconnaît les Talibans comme interlocuteur diplomatique, bien qu'ils exercent un contrôle effectif sur le territoire afghan. Toute spéculation sur la reconnaissance est prématurée. Vous pouvez adresser cette question à ma collègue en charge des Affaires étrangères.

02.04 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Mevrouw de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord.

U verwijst naar de procedure voor regularisatie, maar dat was eigenlijk niet de kern van mijn vraag. Moet iedereen die afgewezen wordt, dan maar *d'office* een procedure voor regularisatie starten? Het gaat om concrete gevallen, die als zodanig bekeken moeten worden. Daar heeft ook de heer Van den Bulck in de gedachtewisseling in de Kamercommissie op gewezen. Hij beoordeelt de aanvragen en deelt betrokkenen mee dat zij niet voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, maar de Dienst Vreemdelingenzaken kan uiteraard een andere beslissing nemen over hun verblijf. Om die reden heb ik u deze vraag gesteld.

U zegt dat het in Duitsland gaat over de opschorting van de uitvoerbaarheid van het bevel om het grondgebied te verlaten. Dat is een mogelijkheid om ermee om te gaan in afwachting van meer informatie over hoe het mensen vergaat die naar Afghanistan terugkeren. Er is de ICAM-begeleiding en de procedure van vrijwillige terugkeer. Het is belangrijk om daarover cijfers bij te houden, zodat we er een zicht op krijgen en een onderbouwd beleid voeren. We dienen echt te weten wat er met die mensen gebeurt, waar zij naartoe gaan dan wel of zij in België blijven en welke problemen daarbij desgevallend komen kijken.

Met de cijfers in de hand meen ik dat we beleid moeten voeren vanuit een beheersaspect. Ik roep u ertoe op om op die manier met de problematiek om te gaan.

02.05 Simon Moutquin (Ecolo-Groen): Merci, madame la secrétaire d'État. Vous avez parlé de retour volontaire en Afghanistan. Je doute que beaucoup de femmes afghanes hazaras et appartenant à d'autres minorités aient la volonté de retourner en Afghanistan, mais je sais que vous connaissez très bien le sujet. Si

je posais ces questions, c'était pour essayer d'objectiver, de rationaliser le problème ou la réalité qui est celle des personnes qui ne sont pas expulsables. On le sait, dans cette commission, on aime bien les petites phrases, les communications, les tweets. On l'a vu avec le débat précédent où on laisse croire que les écologistes veulent ouvrir des hôtels Sheraton pour les migrants, ou mettent un veto sur les places temporaires privées. À défaut d'avoir des solutions, on critique celles des autres. Mais soit, passons.

Concernant le Code de la migration, je suis ravi d'entendre qu'il pourrait y avoir une réflexion sur les personnes expulsables. Je rappelle quand même que tous les jours, quand les Belges allument leur radio, ils entendent parler de pénuries dans l'horeca, dans les soins de santé, la construction, le transport, l'événementiel. Cela fait des semaines qu'on entend dire qu'il y a un vrai problème de pénurie de travail. Ce que fait l'Allemagne est appliquer une solution humaine, pragmatique et rationnelle. Je crois qu'on pourrait très bien tomber d'accord au sein du gouvernement sur une solution pragmatique pour ces personnes. Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 55029052C van de heer Rigot wordt op zijn verzoek uitgesteld.

03 **Vraag van Dries Van Langenhove aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Visa die aan onderzoekers, stagiairs en vrijwilligers worden toegekend" (55029274C)**

03 **Question de Dries Van Langenhove à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Les visas accordés aux chercheurs, stagiaires et bénévoles" (55029274C)**

03.01 **Dries Van Langenhove (VB)**: Mevrouw de staatssecretaris, het is ondertussen al lang bekend dat studiemigratie een niet onbelangrijk frauduleus migratiekanaal vormt. Ik heb daar al meerdere vragen over gesteld aan uw voorganger. Hierbij wensen vooral Kameroense zogezegde studenten te studeren aan Brusselse privé-instellingen om zo hun ticket naar België te verzilveren. Het lijkt ons niet onmogelijk dat er soortgelijke frauduleuze praktijken voorkomen bij onderzoekers, stagiairs en eventueel vrijwilligers. Daar hebben we het gisteren ook over gehad.

Hebt u zicht op mogelijke frauduleuze praktijken bij onderzoekers, stagiairs en vrijwilligers? Zo ja, kunt u hier meer uitleg, eventueel gesteund door cijfergegevens, over geven? Welke maatregelen zult u nemen om desgevallend deze praktijken tegen te gaan?

03.02 **Staatssecretaris Nicole de Moor**: Mijn wetsvoorstel rond het verblijf voor derdelanders, onderzoekers, stagiairs en vrijwilligers, werd gisteren besproken en goedgekeurd in de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken. Een aantal van de zaken waarnaar u verwijst, werd toen al besproken. Ik herhaal die hier graag. Het wetsvoorstel is een omzetting van de Europese richtlijn, waarbij ervoor werd gekozen om enkel de verplichte categorieën van de richtlijn om te zetten. Zo zal het bijvoorbeeld enkel mogelijk zijn om een verblijfsrecht in België te verkrijgen op basis van vrijwilligerswerk in het kader van een Europees vrijwilligersprogramma. Dit houdt in dat ze geselecteerd en gesubsidieerd worden door de Europese Unie. Ander vrijwilligerswerk zal ook in de toekomst, net zoals vandaag, geen basis zijn om een verblijfsrecht te bekomen in België.

Om mogelijk misbruik te voorkomen en te bestrijden werden bovendien verschillende maatregelen genomen bij de uitwerking van het wetsontwerp.

Ten eerste zal voor alle categorieën de gecombineerde vergunningsprocedure van toepassing worden, inclusief het digitaal platform dat vorig jaar gelanceerd werd. Deze procedure garandeert een systematische controle van de verblijfsvoorwaarden door de regionale overheden en door mijn diensten op basis van een unieke identificatie van de werkgever of de gastentiteit. Bovendien krijgen in de huidige fase 3 van de verdere ontwikkeling van het uniek loket de sociale inspectiediensten toegang tot deze informatie.

Ten tweede werden voor elk van de drie categorieën nieuwe specifieke weigerings- en beëindigingsgronden ingevoerd met betrekking tot fraude en misbruik van procedure, zowel in hoofde van de betrokken derdelander als in hoofde van de gastentiteit.

Ten derde is voor elk van de drie categorieën bepaald dat de gastentiteit zich moet verbinden tot

terugbetaling van de kosten van verblijf en terugreis indien de betrokken derdelander zonder wettig verblijf komt te staan. Voor onderzoekers met een gastovereenkomst is dat vandaag al het geval, zoals gisteren toegelicht, door het KB van 2007 met betrekking tot de erkenning van onderzoeksinstellingen.

Specifiek voor onderzoekers met een gastovereenkomst is ook de voorwaarde van de erkenning van de onderzoeksinstelling door de bevoegde minister al een waarborg, maar voor het verkrijgen van deze erkenning moet dus voldaan zijn aan specifieke wettelijke voorwaarden.

Tot slot, specifiek voor de stagiairs hebben de regio's, die bevoegd zijn voor de toelating tot werk, verschillende garanties ingebouwd in hun wetgeving. Deze komen boven op de reeds vermelde waarborgen die ik op federaal niveau in de vreemdelingenwet wens in te bouwen wat betreft de toelating tot verblijf. Vlaanderen bepaalt bijvoorbeeld dat stagiairs minstens een diploma hoger onderwijs moeten hebben en dat de stage op basis waarvan zij een toelating tot werk willen krijgen, in hetzelfde domein moet zijn als hun studie.

Indien er, ondanks de verschillende nieuwe preventieve maatregelen die ik zal invoeren, toch sprake zou zijn van misbruik van procedure of fraude nadat de betrokkene een verblijfsrecht heeft gekregen, kan de Dienst Vreemdelingenzaken het verblijf van de betrokkene beëindigen op basis van de weigeringsgronden in het wetsontwerp. We zullen niet nalaten om deze fraude aan te pakken als ze zich zou voordoen om ervoor te zorgen dat deze migratiekanalen voorbehouden blijven voor diegenen die werkelijk in België wensen te werken.

03.03 Dries Van Langenhove (VB): Mevrouw de staatssecretaris, die herhaling had u ons mogen besparen. Mijn vraag was of uw departement de afgelopen jaren frauduleuze praktijken heeft vastgesteld bij onderzoekers, stagiairs en vrijwilligers, zoals dat op massale schaal gebeurt bij studenten.

Zijn er daar vergelijkbare fenomenen? Is dat in mindere mate of in meerdere mate zo? Is dat heel uitzonderlijk? Beschikt u over cijfers? Hebt u daar weet van? Dat waren mijn concrete vragen. Uw exposé van de afgelopen minuten was jammer genoeg geen antwoord op een nochtans vrij eenvoudige vraag.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Vraag van Tomas Roggeman aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De onderscheppingen van transitmigranten" (55029286C)

04 Question de Tomas Roggeman à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Les interceptions de migrants en transit" (55029286C)

04.01 Tomas Roggeman (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, in een antwoord op een schriftelijke vraag die ik stelde aan uw collega, minister Verlinden, bleek dat er vorig jaar bijna 3.500 transmigranten onderschept zijn. Dat is een stuk lager dan de jaren ervoor. In 2019 waren dat er ongeveer 8.800. West-Vlaanderen is de grote koploper: meer dan de helft van de feiten doet zich daar voor.

Uw voorganger, staatssecretaris Mahdi, nam het initiatief om de outreachteams te versterken. Er werd bijkomend personeel, in totaal negen personen, op gezet. Die negen zijn er in 2021 in geslaagd veertien transmigranten te overtuigen om vrijwillig terug te keren. In een heel jaar met negen man veertien mensen kunnen overtuigen, dat is natuurlijk een grandioze flop. Ondertussen neemt de druk door de stromen toe. We kennen allemaal de situatie in dorpen als Zeebrugge en op snelwegparkings als in Wetteren: inklimming in vrachtwagens, soms agressiegevallen, inbraken in rangeerstations van de spoorwegen enzovoort. Dat is dus een groot probleem.

Hoe evalueert u de outreachteams? Hoeveel arbeidstijd gaat naar de provincie West-Vlaanderen? Wat betekent dat voor de spreiding over de provincies?

Welke maatregelen neemt u, samen met minister Verlinden, om het probleem aan te pakken, specifiek voor West-Vlaanderen, maar ook daarbuiten? Er zijn immers genoeg gemeenten waar het probleem zich voordoet.

Hoe verloopt de samenwerking met de lokale politie?

Welke preventieve maatregelen wilt u voorts nog nemen?

04.02 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Mijnheer Roggeman, we moeten inzetten op structurele oplossingen, zoals informeren over de asielprocedure en de risico's van een overstek naar het Verenigd Koninkrijk. Breedschalig informeren levert niet altijd een direct meetbaar resultaat op. Het is goed mogelijk dat iemand op een later moment beslist om asiel aan te vragen of vrijwillig terug te keren, zonder dat de overheidsdiensten daarvan op de hoogte zijn.

Wat betreft het werk van de outreachers van Fedasil, die een zeer moeilijke opdracht hebben, kan ik u het volgende zeggen. Twee van deze outreachers staan een tot twee dagen per week ter beschikking van de provincie West-Vlaanderen. Hoe de verdeling van de arbeidstijd is tussen de provincies, en hoe de aanwezigheid in West-Vlaanderen zich verhoudt tot het totaal, verandert van week tot week en naargelang van de noden op het terrein.

U spreekt van een verschuiving van het fenomeen naar de Westkust, maar dat is niet correct. Over het algemeen onderschept de scheepvaartpolitie de meeste transmigranten, maar die migranten verblijven voornamelijk in het Brusselse, maar ook bijvoorbeeld in de regio van Doornik. Uiteraard moeten we daarom in al die regio's actief zijn en blijven, en dat zullen we ook doen.

Naast het informeren van transitmigranten ligt de nadruk van de federale regering op de strijd tegen mensensmokkel. Het gerechtelijke aspect mogen we zeker niet vergeten. Het gaat om de opsporing en ontmanteling van de netwerken van smokkelaars die misbruik maken van mensen in kwetsbare posities.

In dat kader worden al diverse acties ondernomen, zoals politionele acties, een versterkte samenwerking met Frankrijk, overleg met de Europese Commissie en Frontex, wat ook geleid heeft tot ondersteuning van de operaties door Frontex. Uiteraard vindt er overleg plaats over het fenomeen van transitmigranten tussen onder meer politiediensten, lokale overheden en provincies, waaraan ook de Dienst Vreemdelingenzaken deelneemt. Ook organiseert mijn kabinet op regelmatige basis een COTER-werkgroep Transitmigratie, waar politie, parket, DVZ en Fedasil aanwezig zijn om de nodige informatie uit te wisselen en de samenwerking te optimaliseren.

04.03 **Tomas Roggeman (N-VA)**: Mevrouw de staatssecretaris, bedankt voor uw antwoord.

Ik ben het niet met u eens als u zegt dat breedschalig informeren geen direct meetbaar resultaat heeft. Liever gezegd, het heeft wel een meetbaar resultaat, want u hebt de cijfers zonet vernoemd: veertien personen. De effectiviteit daarvan valt dus op zijn zachtst gezegd te betwisten.

Ik steun uw lopende initiatieven tegen mensensmokkel. Het lijkt mij logisch dat de beperkte middelen en capaciteit die u voorhanden hebt, worden ingezet waar die het meest renderen. Misschien is het wel aan te bevelen dat u de outreachteams grondiger evalueert en dat u de mensen inzet waar ze meer impact kunnen hebben, bijvoorbeeld in de strijd tegen mensensmokkel.

Ik denk ook dat we conclusies kunnen trekken over het beleid van vrijwillige terugkeer. Enkele van de genomen initiatieven zijn de moeite waard, maar we stellen vandaag vast dat ze teleurstellen in de resultaten. Ik moedig u op dat vlak graag aan om in te zetten op maatregelen inzake gedwongen terugkeer. Ik denk dat wij een verstandige combinatie nodig hebben van maatregelen en beleid voor zowel vrijwillige als gedwongen terugkeer.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

05 **Vraag van Tomas Roggeman aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De Europese samenwerking inzake terugkeer" (55029358C)**

05 **Question de Tomas Roggeman à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La collaboration européenne en matière de retours" (55029358C)**

05.01 **Tomas Roggeman (N-VA)**: Mevrouw de staatssecretaris, in de plenaire vergadering van vorige week hebt u onderstreept dat het uw doelstelling is meer Europese samenwerking inzake het terugkeerbeleid op

te zetten. Voor terugkeer moet u kunnen rekenen op de medewerking van derde landen buiten de Europese Unie om de eigen onderdanen terug te nemen. U wilt inzetten op die uitdaging. Dat is een mooie doelstelling, maar uw voorganger wou daar natuurlijk eveneens werk van maken. Spijtig genoeg is hij er niet in geslaagd bilaterale terugnameakkoorden met derde landen te sluiten.

Graag verneem ik van u waar de lat voor u ligt, mevrouw de staatssecretaris. Welke doelstelling legt u zichzelf op?

Met hoeveel landen en welke wilt u een overeenkomst sluiten voor het einde van de bestuursperiode?

Op welke manier moet er volgens u Europees meer worden samengewerkt op het vlak van terugkeer? Hoe moet dat volgens u tot uiting komen?

In het verleden zijn al initiatieven genomen, bijvoorbeeld visumsancties tegen Gambia. Maar laten wij eerlijk zijn, Gambia is niet meteen onze belangrijkste partner als het over migratie gaat. Welke initiatieven zult u zelf nog nemen om de uitstroom van personen die ons grondgebied moeten verlaten, te verhogen?

Wat betekent dat voor de personeelsbezetting van uw administratie?

05.02 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Mijnheer Roggeman, ik wil beginnen met een rechtzetting. Mijn voorganger heeft met tal van derde landen terugkeerafspraken gemaakt. Met Suriname werd een formeel MOU ondertekend. Met Senegal werden grote vorderingen gemaakt bij de onderhandelingen over een MOU. Die kunnen nu afgerond worden. Er werd winst geboekt in het herstel van het vertrouwen dat bij sommige derde landen verdwenen was.

Het gaat trouwens niet over wie de grootste of de meeste MOU's ondertekent, het gaat over vertrouwen opbouwen in de samenwerking met derde landen en over het maken van duurzame afspraken, die werken in de praktijk.

Ik zal inzetten op dat soort afspraken en in de komende weken al meteen de eerste buitenlandse werkbezoeken afleggen en diplomatieke contacten leggen. Uiteraard zijn de belangrijkste landen van herkomst daarbij mijn absolute prioriteit.

De tragiek van het Europese systeem is dat wij er niet altijd in slagen met een sterke gemeenschappelijke stem te spreken, maar wanneer de EU verenigd is inzake terugkeer, en haar volledige gewicht in de schaal werpt, zal dat gevoeld worden door de derde landen die op dit moment een verdeel-en-heerspolitiek hanteren. De aanstelling van een nieuwe Europese terugkeercoördinator is op dat vlak volgens mij veelbelovend.

Wat België betreft, keurde de federale regering de uitrol goed van een netwerk van bureaus voor terugkeerbegeleiding. Ik ben ervan overtuigd dat we de terugkeerders daar beter en gerichter kunnen begeleiden dan in het verleden gebeurd is. Daar zijn we volop mee bezig. Ondertussen zijn er al 50 terugkeerbegeleiders aan de slag. Binnen afzienbare tijd komen er daar nog 16 bij. Ook daarna zullen er nog bij komen. Het systeem moet groeien en zal op termijn zijn vruchten afwerpen.

Ik zal ook de pilootprojecten voor opvang en oriëntatie van personen zonder wettig verblijf uitbreiden en, tot slot, zal ik ook het geïntegreerd infrastructuurplan Terugkeer verder uitvoeren en op die wijze 400 extra detentieplaatsen en bijkomende terugkeerbouwingen creëren.

Ik wil er ook op wijzen dat de regering instemde met een personeelsversterking van meer dan 700 voltijdsequivalenten voor de asiel- en migratiediensten, waarvan 333 personen zijn bestemd voor de verwijderingsdiensten en de gesloten centra. Een deel van het personeel is al aangeworven en we maken er volop werk van om de Dienst Vreemdelingenzaken weer op volle capaciteit te doen draaien.

05.03 **Tomas Roggeman** (N-VA): *Fair enough*, correctie aanvaard. Voormalig staatssecretaris Mahdi had een akkoord gesloten met Suriname en had vordering geboekt in zijn gesprekken met Senegal. Ik hoop dat dat niet uw doelstelling is. Ik hoop dat u de lat hoger legt dan louter vorderingen boeken in gesprekken. Ik had gehoopt dat u vandaag met een betere, concrete doelstelling zou komen. U geeft een intentie aan, maar ik vrees dat die bij holle woorden zal blijven, als u ze niet concreet maakt. Wie de lat op de grond legt, raakt er natuurlijk altijd over. Wilt u dus alstublieft wat meer ambitie tonen. U hebt daarin onze steun. Weg met de

zesjescultuur.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 **Samengevoegde vragen van**

- **Tomas Roggeman aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Buitenlandse ontradingscampagnes" (55029359C)**

- **Tim Vandenput aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Het opstarten van ontradingscampagnes in het kader van de opvangcrisis" (55029375C)**

- **Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Het beperken van de instroom van migranten door middel van ontradingscampagnes" (55029414C)**

06 **Questions jointes de**

- **Tomas Roggeman à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Les campagnes de dissuasion internationales" (55029359C)**

- **Tim Vandenput à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "Le lancement de campagnes de dissuasion dans le cadre de la crise de l'accueil" (55029375C)**

- **Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La limitation de l'afflux de migrants par le biais de campagnes de dissuasion" (55029414C)**

06.01 **Tomas Roggeman (N-VA):** Mevrouw de staatssecretaris, ik heb goed geluisterd naar u vorige week in de plenaire vergadering. U verklaarde toen dat ontrading de hoeksteen wordt van uw beleid. U wilt preventiecampagnes voeren die erop gericht zijn mensen die al asiel hebben aangevraagd in het buitenland, te ontraden om dat ook in ons land te doen. Dat is een positief initiatief.

In welke landen zullen die preventiecampagnes worden opgezet?

Wat is daarvoor het beschikbare budget?

Werd het initiatief al besproken in de federale regering? Bij soortgelijke initiatieven van andere partijen en die van u was daar toch wel wat discussie over. Gaan uw coalitiepartners akkoord met uw initiatief?

06.02 **Tim Vandenput (Open Vld):** Mevrouw de staatssecretaris, de instroom van asielzoekers in ons land is erg hoog. 1,04 aanvragen per 1.000 inwoners is toch vrij hoog ten opzichte van het Europese gemiddelde van 0,66 per 1.000. Ook Duitsland en Nederland schommelen vandaag rond de 0,66. De bewering dat ons land te weinig doet, klopt dus niet, want we doen al heel veel, zeker in vergelijking met onze Europese buurlanden. Het is echter wel een feit dat wij het op vijf na hoogste instroomcijfer voor asielzoekers binnen de EU hebben en dat onze opvangcentra vol zitten. We hebben daar zonet nog een actualiteitsdebat over gehad. De huidige situatie is niet houdbaar, ons asielsysteem kan die instroom niet aan.

Mevrouw de staatssecretaris, welke maatregelen zult u nemen om de instroom te beperken en minstens terug te brengen tot het EU-gemiddelde? Zult u in dat kader ontradingscampagnes opstarten, zowel binnen als buiten de EU, zoals mijn partijgenoot en toenmalig staatssecretaris Maggie De Block gedaan heeft?

06.03 **Dries Van Langenhove (VB):** Mevrouw de staatssecretaris, wij hebben het reeds eerder tevergeefs gehoord, zonder resultaat, maar in *De Tijd* stelde u opnieuw dat we de instroom moeten beperken en dat we ervoor moeten zorgen dat meer mensen vertrekken. In dat verband had u het over de preventiecampagnes, jammer genoeg alleen om secundaire migratie tegen te gaan. We hebben het dan over de Dubliners.

Onder uw voorganger werden reeds dergelijke campagnes gevoerd. Gelet op het feit dat grote aantallen Dubliners blijven binnenstromen – volgens u ging het vorige maand om 54 % van het aantal aanvragen – lijkt het succes van die campagnes beperkt.

Wat acht u voor verbetering vatbaar? Wat doet u denken dat nieuwe ontradingscampagnes voor deze doelgroep dit keer wel het beoogde effect zullen hebben? Lijken internationale ontradingscampagnes tegen primaire illegale immigratie u in deze context niet zinvoller? Wanneer mogen we concrete initiatieven verwachten? Zullen die er ooit komen?

Welke andere concrete maatregelen, naast de aangekondigde ontradingscampagnes tegen secundaire migratie en hopelijk ook tegen de primaire instroom, mogen we van u verwachten om de instroom echt te

beperken? Ik hint dan op gezinshereniging.

06.04 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Collega's, ik vind het inderdaad van fundamenteel belang om potentiële migranten correct te informeren over de mogelijkheden die er bestaan om legaal te migreren en hen tegelijk te ontraden om op irreguliere wijze naar België te komen. Fake news is in dit domein helaas wijdverspreid, zelfs in een wereld waarin informatie over visa voor België en hoe deze aan te vragen, voor iedereen te consulteren is.

Ik ben van mening dat wij vooral de instroom van personen die irregulier naar ons land komen beter moeten aanpakken, eerder dan die van personen die gebruikmaken van de bestaande migratiekanalen en met een geldig visum, via gezinshereniging of voor studiedoeleinden naar ons land komen.

Ik heb het reeds toegelicht in het begin van deze commissievergadering, wij hebben zopas in het kernkabinet een reeks maatregelen genomen, waaronder preventie- of informatiecampagnes. Er zijn dan twee verschillende mogelijkheden. Men kan die preventie- of informatiecampagnes in Europa voeren, maar ook in de landen van herkomst. Wij gaan beide doen. Mijn administratie heeft recent twee campagnes gevoerd in België, specifiek om secundaire stromen tegen te gaan. Zowel voor de Moldavische als voor de Afghaanse populaties werden reeds informatiecampagnes opgezet over de Dublinprocedures. Dat soort campagnes blijft zeer relevant. Ook in 2022 zien we dat ongeveer 50 % van de verzoekers om internationale bescherming eerder een verzoek indienden in een andere Europese lidstaat. Dat stijgt nog, we zitten intussen bijna aan 54 %.

De DVZ analyseert deze gegevens voortdurend en ziet duidelijke tendensen. Vervolgens ondernemen we actie en zetten we gerichte informatiecampagnes op.

Daarnaast worden er ook informatiecampagnes opgezet in de landen van herkomst zelf. Ik plan dit jaar nog een campagne in Georgië. Er zijn ook campagnes in de maak in Vietnam en Nigeria. De campagne in Albanië is al enkele maanden lopende na een bezoek van mijn voorganger aan dat land.

Mijn diensten evalueren dus voortdurend de haalbaarheid en het nut van de campagnes. Dit hangt van vele factoren af, zoals de geografische concentratie van een doelgroep, de bereikbaarheid ervan of de specificiteit van de boodschap. De korte campagnes die we in de afgelopen twee jaar hebben opgezet voor Braziliaanse, Surinaamse, Chinese en Filipijnse doelgroepen, hebben een heel duidelijk ontradend effect gehad. Dat effect zagen we nagenoeg onmiddellijk in de instroomcijfers. De campagne gericht op de Moldavische populatie heeft ook de steile groei afgeremd.

Het blijft een moeilijke oefening om de doelgroep te lokaliseren, de boodschap te bepalen en het medium te kiezen dat het best gepast is om de doelgroep te bereiken. Een constante is dat dit soort campagnes wel werkt, maar zeer regelmatig herhaald moet worden om doeltreffend te blijven. Onder mijn voorganger werden reeds belangrijke stappen gezet, ook in het actiever gebruik van sociale media bij campagnes. Dat is een pad dat ik verder wil bewandelen, om nog meer rechtstreekse invloed te hebben in derde landen.

Het voormalige model van campagnes via de reguliere pers en bezoeken aan derde landen is niet helemaal achterhaald, maar moet duidelijk aangevuld worden met nieuwe communicatiemethodes om ook jongere doelgroepen zo goed mogelijk te bereiken. De campagne die in Albanië werd opgezet met steun van de IOM om ter plaatse met een influencer te werken, is daar een zeer goed voorbeeld van.

In de context van secundaire bewegingen is het voeren van campagnes in landen van herkomst heel moeilijk. Het maakt de bepaling van de doelgroep en de boodschap zeer complex. Mijn administratie werkt wel aan een uitgebreider plan met accenten op secundaire stromen.

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft een preventiebudget in zijn begroting van ongeveer 600.000 euro per jaar. Daarnaast kan de DVZ ook projecten indienen bij oproepen gelanceerd door de Europese Commissie. Zo kan er dus bijkomende Europese financiering verkregen worden voor deze preventiecampagnes.

06.05 **Tomas Roggeman** (N-VA): Mevrouw de staatssecretaris, ik neem mee dat er nog geen vast budget voor de campagnes is bepaald. U hebt het totaalbudget van de DVZ vermeld, maar dat was natuurlijk de vraag niet. Ik kom hier later dus nog op terug.

06.06 **Tim Vandenput** (Open Vld): Mevrouw de staatssecretaris, ik ben blij dat u uw agenda buiten de EU

ook al hebt vastgelegd, bijvoorbeeld met het oog op Vietnamese of Albanese vluchtelingen die naar ons land komen. Ik wens u daar veel succes mee.

Het zou de moeite lonen om de oorzaken van de verschillende cijfers – 1,04 per 1.000 inwoners tegenover een gemiddelde in onze buurlanden en Europa van 0,66 per 1.000 inwoners – eens te analyseren. Ik heb er een aantal opgelijst, namelijk de goede basisvoorzieningen in ons land, veel werkgelegenheid, ook in de informele economie, en de integratietrajecten.

Met de Gewesten moet ook eens aan de slag worden gegaan, want het Vlaams Groeipakket had wel een zekere aantrekkingskracht. Ik heb begrepen dat het in Vlaanderen de intentie is om dat tot een derde te herleiden. Het Groeipakket had immers aantrekkingskracht voor niet-begeleide minderjarigen die van buiten België naar ons land kwamen, maar ook voor niet-begeleide minderjarigen die van Wallonië naar Vlaanderen kwamen. Dat is bewezen, dus wij moeten dat ook analyseren, zodat de financiële aanzuigeffecten tot een minimum worden beperkt. Elke asielzoeker moet hier brood, bad en bed krijgen en moet hier menswaardig kunnen leven, dat is evident, maar de financiële aanzuigeffecten moeten wij eruit krijgen. Een analyse daarvan is de moeite waard.

06.07 Dries Van Langenhove (VB): Mijnheer de voorzitter, ik deel zeker en vast de analyse van de heer Vandenput. Gelukkig zit Open Vld in de Vlaamse regering en kan de partij daar hopelijk heel snel werk van maken.

Mevrouw de staatssecretaris, u wijst erop dat vooral ontradingscampagnes, of preventiecampagnes zoals u ze liever noemt, in de landen van herkomst effectief zijn. Zij zijn natuurlijk moeilijk om op te zetten en vinden telkens plaats in een heel specifieke context en met een heel specifieke werkwijze. De budgetten daarvoor zijn er echter, dus dat moeilijke zal ook moeten lukken. Ik ben ervan overtuigd dat wij een veelvoud zullen terugverdienen van iedere euro die we daarin investeren, want migratie is peperduur, massamigratie nog duurder en illegale migratie nog veel duurder. Elke migratie die we kunnen voorkomen, zeker de illegale migratie, zal ons heel veel geld opleveren. Ik hoop dus dat we het lijstje met Georgië, Vietnam, Nigeria en Albanië nog sterk zullen kunnen uitbreiden, zodat het gigantische budget van Asiel en Migratie op een juiste manier wordt geïnvesteerd. Liever voorkomen dan genezen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Eva Platteau aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "Het dodelijke politiegeweld tegen vluchtelingen bij het grenshek aan de Spaanse enclave Melilla" (55029400C)

07 Question de Eva Platteau à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La violence policière meurtrière contre des réfugiés à la clôture de l'enclave espagnole de Melilla" (55029400C)

07.01 Eva Platteau (Ecolo-Groen): Vorige week doken verschrikkelijke beelden op van politiegeweld aan de grenshekken van de Spaanse enclave Melilla. Het waren schokkende beelden. We zien tientallen mensen levenloos voor de hekken liggen, terwijl de Marokkaanse oproerpolitie blijft schoppen en slaan op de mannen die nog in leven zijn. De Spaanse politie was erbij en liet blijkbaar begaan.

Als gevolg daarvan zijn minstens 23 jonge mannen gestorven en vele anderen raakten ernstig gewond. Enkele dagen later gaf de Marokkaanse mensenrechtenorganisatie AMDH een foto vrij met naamloze graven. De slachtoffers werden dus begraven zonder autopsie en identificatie.

In zijn reactie betuigde Charles Michel, voorzitter van de Europese Raad, vooral zijn steun aan Spanje en andere landen aan de Europese grenzen. Over de slachtoffers werd met geen woord gerept. Dat vond ik zeer eigenaardig.

We zien de laatste jaren zeer veel schendingen van de mensenrechten aan de Europese buitengrenzen. We kunnen dus zeggen dat het een schandvlek is voor Europa als we de Europese waarden indachtig zijn. Vluchtelingen worden meer en meer gecriminaliseerd en worden slachtoffers van gewelddadige pushbacks.

Wat is uw reactie op wat zich heeft afgespeeld aan de Spaanse grens?

Zult u die schending van de mensenrechten aanklaarten bij uw eerste bijeenkomst van de Raad? Wanneer

zal dat zijn?

Duitsland heeft ondertussen een onderzoek gevraagd naar het geweld aan de Marokkaans-Spaanse grens en in Griekenland. Zult u die vraag steunen?

07.02 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Mevrouw Platteau, deze gebeurtenissen zijn dieptragisch en ik betreur absoluut het verlies van mensenlevens, maar even tragisch is dat de slachtoffers dachten dat dit de manier was om te migreren naar de Europese Unie. Het gebruik van excessief geweld, door wie dan ook, maar ook een massale bestorming van een internationale grens door geweld te gebruiken, kunnen we niet tolereren.

Uiteraard moet dit onderzocht worden. Ik begrijp dat er ondertussen drie onderzoeken lopen, twee langs Spaanse en één langs Marokkaanse zijde. Ik kan dat enkel toejuichen. Het is belangrijk dat we de ware toedracht kennen en het gebruik van zulk excessief geweld kunnen veroordelen.

Situaties als deze tonen vooral aan dat een Europees migratiebeleid en een Europees grenzenbeleid nodig zijn, voorspelbaar en duidelijk. Ten eerste moeten we er alles aan doen om zulke ongecontroleerde situaties aan de Europese buitengrenzen te vermijden door de bewaking van die buitengrenzen correct te laten verlopen. Grensbewaking mag en moet er zijn, maar de juiste procedures moeten gevolgd worden, met respect voor de fundamentele rechten.

Ten tweede hebben we een effectieve en efficiënte procedure nodig aan de buitengrenzen, zoals een systematische screening en een snelle terugkeer van wie niet het recht heeft hier te zijn. Ik ben dan ook tevreden dat er nu op Europees niveau stappen worden gezet met betrekking tot de screening en de Eurodacverordeningen.

Ten derde moeten we mensen informeren over hoe ze op een georganiseerde en legale manier de EU kunnen bereiken. Een bestorming van een buitengrens kan niet de bedoeling zijn, en dat is ook bevestigd in internationale rechtspraak. Wie in Europa wil komen werken, studeren of bij familie wil zijn, kan dat aanvragen bij de diplomatieke posten in het land van herkomst. Wie aan de criteria voldoet, zal op een veilige manier naar Europa kunnen komen.

Op 11 juli zal ik deelnemen aan mijn eerste informele Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) in Praag. De specifieke situatie in Melilla staat er niet op de agenda, wel zal er worden gesproken over de verdere stappen om te komen tot een nieuw Europees asiel- en migratiepact dat structurele oplossingen biedt voor dit soort situaties. Ik zal in Praag dan ook pleiten voor meer samenwerking, een beter beheer en betere procedures, ook aan de grens, die zowel de belangen van de Europese lidstaten als die van de betrokken vluchtelingen en migranten dienen, zodat we dit soort vreselijke beelden hopelijk nooit meer hoeven te zien.

07.03 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mevrouw de staatssecretaris, u betreurt de tragische gebeurtenissen in Melilla eveneens en steunt ook de vraag naar een onderzoek en de identificatie van alle slachtoffers, zodat wij ten minste weten over wie het gaat.

U zegt dat er grensbewaking moet zijn en grenscontrole is uiteraard een opdracht van Europa, maar wij moeten dat wel op een humane en correcte manier doen, met respect voor de mensenrechten en voor mensenlevens. Wij moeten heel duidelijk zijn dat de pushbacks die nu almaar meer gebeuren en die blijkbaar ook meer en meer worden getolereerd, echt niet de toekomst zijn, want we weten dat pushbacks niet de wijze zijn om grenscontroles op een betere manier te organiseren.

U vindt het tragisch dat mensen denken op die manier Europa te kunnen bereiken. Dat is een analyse die u maakt, maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat die mensen – van wie wij weten dat ze het slachtoffer van mensensmokkelaars en mensenhandelaars zijn en die wellicht met verkeerde informatie naar die plaatsen werden gelokt – op een gewelddadige manier moeten worden verhinderd om Europa te bereiken en daarbij de dood moeten vinden.

Wij moeten bekijken hoe dat op een humane manier kan. We kunnen de analyse maken dat migratie aan onze grenzen op een beheersbare manier moet gebeuren, maar de realiteit is anders en dat moeten we op een humane manier aanpakken, zonder dergelijke vormen van excessief geweld. We moeten die mensen ook altijd in de eerste plaats blijven bekijken als slachtoffers van mensensmokkelaars. Dat mogen we niet vergeten wanneer we grenscontroles uitvoeren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Samengevoegde vragen van**

- **Eva Platteau aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De sluiting van het AZG-opvangcentrum voor buitenlandse minderjarigen" (55029405C)**
- **Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De opvang van buitenlandse minderjarigen" (55029415C)**

08 **Questions jointes de**

- **Eva Platteau à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "La fermeture du centre d'accueil de MSF pour mineurs étrangers" (55029405C)**
- **Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "L'accueil de mineurs étrangers" (55029415C)**

08.01 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, Artsen Zonder Grenzen heeft in oktober 2021 een centrum geopend. Een opvangcentrum was niet echt de bedoeling, maar in elk geval was het een centrum voor een specifieke groep van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen in Brussel. Artsen Zonder Grenzen heeft geprobeerd die heel moeilijk te bereiken doelgroep, die vaak ook geen asiel aanvraagt en daardoor niet terecht kan bij Fedasil, te begeleiden.

Het gaat om kinderen en minderjarigen die heel erg kwetsbaar zijn en vaak een lange reis achter de rug hebben, tijdens dewelke ze zijn blootgesteld aan uitbuiting en ze vaak het slachtoffer zijn geworden van seksueel misbruik. De kinderen hebben vaak medische klachten, zoals ondervoeding en symptomen van een depressie, maar ook allerlei andere fysieke en psychologische ziektebeelden.

Die niet-begeleide minderjarige vreemdelingen hebben vaak geen vertrouwen in de overheid. Zij komen dus niet terecht in het reguliere opvangnetwerk. Het is in de eerste plaats cruciaal dat wij het vertrouwen van die kinderen kunnen winnen, om ze verder te begeleiden naar een duurzame oplossing.

Sinds oktober vonden meer dan 250 jongeren onderdak en medische hulp bij Artsen Zonder Grenzen. Voorbije maandag kondigde Artsen Zonder Grenzen echter aan dat ze het centrum moeten sluiten. De operationele directeur verklaarde daarover dat ze de voorbije tien maanden hebben aangetoond dat jongeren, indien hun een veilige haven wordt aangeboden, daarop afkomen, maar dat zij geen huisvestingsorganisatie zijn. Ze vragen daarom aan de regering om de opvang over te nemen, omdat ze het zagen als een tijdelijke crisisoplossing.

Artsen Zonder Grenzen stelt ook dat die jongeren een moeilijke migratiereis achter de rug hebben en, zoals ik al aangaf, blootgesteld zijn geweest aan geweld, ontberingen en allerlei vormen van misbruik. Dankzij het project kwamen de gevolgen van hun migratiereis voor het eerst aan het licht, wat ons een interessante inzicht geeft.

Wat is de reden dat het opvangcentrum sluit? Kon de samenwerking niet worden voortgezet? Was u op de hoogte dat de sluitingsdatum 15 juli 2022 zou zijn?

Welk alternatief zult u uitwerken?

Hoeveel opgevangen jongeren hebben uiteindelijk toch hun weg gevonden naar de reguliere opvang van Fedasil?

Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat we het vertrouwen winnen van die kwetsbare doelgroep?

Caritas was ook betrokken bij het project en zorgde voor de sociaal-juridische begeleiding van de jongeren. Wat houdt het project van Caritas concreet in om de jongeren toch te motiveren asiel aan te vragen?

Welke lessen kunnen we voor de toekomst trekken uit de ervaring die u hebt opgedaan met het project van Artsen Zonder Grenzen?

08.02 **Dries Van Langenhove** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de staatssecretaris, begin deze week raakte bekend dat de federale regering de tot op heden door Artsen Zonder Grenzen georganiseerde

opvang van niet-begeleide minderjarigen zou overnemen. Het zou in dit project gaan om een moeilijk te bereiken groep die vaak niet eens asiel aanvraagt. Wij hebben hierover recent nog uitgebreide hoorzittingen gehad.

Welke middelen worden voor de overname van dit project uitgetrokken?

Welke doelstellingen hebt u concreet voor ogen? Is het de bedoeling dat die personen alsnog overtuigd worden om asiel aan te vragen in België, terwijl ze dat op dit moment meestal niet willen?

Het is een publiek geheim dat het in sommige landen een economisch model geworden is om minderjarigen op illegale reis naar Europa te sturen. Bent u bereid op Europees niveau te pleiten voor een herziening van de bestaande regelgeving, met onder meer soepele gezinshereniging, vrijstelling van het Dublinmechanisme, verbod op gedwongen terugkeer en dergelijke meer, die het fenomeen van de illegale jeugdmigratie, met misbruik van jonge mensen, in de hand werkt en belooft?

08.03 Staatssecretaris **Nicole de Moor**: Mijnheer de voorzitter, collega's, het project van Artsen Zonder Grenzen heeft tot doel minderjarigen te bereiken die vaak onder de radar blijven. Het zijn jongeren die op straat leven, geen vertrouwen hebben in de overheid en vaak weglopen uit de centra van Fedasil. Ze onttrekken zich aan het reguliere opvangnetwerk en ook aan de reguliere verblijfsprocedures.

De opvang die door Artsen Zonder Grenzen werd georganiseerd, is een aanvulling op het project Xtra MENA, dat Fedasil vandaag reeds financiert bij Caritas. Caritas werkt outreachend op het terrein om minderjarigen die op straat leven, te informeren. De opvang van Artsen Zonder Grenzen werd vormgegeven volgens de aanbevelingen die Caritas vorig jaar deed, na het terreinwerk op vraag van de federale overheid. Er wordt op die manier dus een rustplaats gecreëerd, zodat minderjarigen kunnen nadenken over hun toekomst. Wij kunnen niet verwachten van jongeren die op straat leven dat zij dat kunnen. Artsen Zonder Grenzen organiseerde die opvang gedurende de wintermaanden. Recent heeft de organisatie beslist om die activiteiten stop te zetten. Het was hun taak om de eerste humanitaire nood te lenigen.

Die ngo's zijn partners voor ons om die moeilijke doelgroep te bereiken, net omdat ze geen vertrouwen hebben in de overheid. Daarom voorziet mijn voorstel aan de ministerraad in het nodige budget om dat project over te nemen. De beslissing daarover wordt hopelijk zeer snel genomen.

In samenwerking met de andere betrokkenen werkten onze diensten reeds een traject uit voor die minderjarigen, waar ze in die toegankelijke opvang gedurende maximaal drie maanden begeleid worden. Wij moeten het vertrouwen van deze jongeren winnen, zodat we niet alleen in hun basisbehoeften kunnen voorzien, maar hen ook kunnen informeren en oriënteren naar het reguliere opvangnetwerk en voor hen een duurzame oplossing kunnen zoeken.

In de reguliere opvang kan dan uiteraard voortgewerkt worden aan dat toekomstperspectief. Dat kan gaan over een asielaanvraag, als de minderjarige internationale bescherming nodig heeft, maar ook over een terugkeer naar het land van herkomst of een hereniging van de minderjarige met een familielid in een ander land.

De eerste opdracht is nu een gebouw zoeken. Het Brussels Gewest wil het gebouw waar vandaag de opvang wordt georganiseerd, zelf gebruiken, maar we overleggen samen over een oplossing.

08.04 **Eva Platteau** (Ecolo-Groen): Ik hoop dat er snel een akkoord komt met het Brussels Gewest over het gebouw en dat het project kan worden voortgezet. Het zou in elk geval goed zijn als we de goede praktijken uit dat project kunnen meenemen om in de toekomst dergelijke jongeren te blijven ondersteunen en opvangen.

Samenwerken met ngo's is een goede manier om dat te doen. Het is namelijk precies zoals u zegt: ze vertrouwen de overheid niet. We zijn dus aangewezen op die partners om ons daarbij te ondersteunen. Neem bijvoorbeeld Caritas, dat outreachend te werk gaat, zoals u toelichtte. Ik wens u veel succes met de opvolging van dit project.

08.05 **Dries Van Langenhove** (VB): Ik heb jammer genoeg niet veel gehoord over preventie. We moeten dit namelijk voorkomen in plaats van genezen.

Als we het hebben over hereniging met de familie, laten we dan die mensen met hun familie herenigen in het land van herkomst. Daar zijn ze geworteld, daar hebben ze een netwerk, daar krijgen ze meer kansen dan hier.

U zei daarnet dat het er niet om gaat wie de meeste terugkeerakkoorden kan sluiten, maar dat het erom gaat het vertrouwen te winnen. U weet toch even goed als wij dat dat niet klopt? De terugkeerakkoorden zijn dé sleutel tot een rechtvaardig migratiebeleid. Geef dat alstublieft gewoon toe, in plaats van schabouwelijk te gaan wauwelen, als ik het zo mag noemen.

Wat de gruwelijke beelden betreft die ons bereikten van aan de Spaans-Marokkaanse grens, hoop ik samen met u dat we zulke beelden niet vaak meer hoeven te zien, maar ik weet wel beter. Het zal nog veel erger worden. *You ain't seen nothing yet.* Voor het verslag en voor het nageslacht mag het duidelijk zijn dat dat uw fout is, niet de onze.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: De samengevoegde vragen nrs. 55029437C van de heer Moutquin en 55029442C van mevrouw Daems worden omgezet in schriftelijke vragen.

09 **Vraag van Dries Van Langenhove aan Nicole de Moor (Asiel, Migr., toegevoegd aan de Minister) over "De simulatieoefening betreffende de migratie naar de EU" (55029446C)**

09 **Question de Dries Van Langenhove à Nicole de Moor (Asile, Migr., adj à la Ministre) sur "L'exercice de simulation concernant la migration vers l'UE" (55029446C)**

09.01 **Dries Van Langenhove (VB)**: Mevrouw de staatssecretaris, meer dan een jaar geleden stelde uw voorganger dat er op zijn voorstel een simulatieoefening zou worden gemaakt, waarbij de Europese Commissie precies zou onderzoeken hoeveel migranten waar aankomen. Daarna zou kunnen worden bekeken wat de impact zou kunnen zijn van onder meer de verdeling van migranten die illegaal de EU binnenkomen.

Is dat onderzoek al afgerond? Zo neen, tegen wanneer mogen wij concrete resultaten verwachten? Zo ja, welke zijn de concrete bevindingen van de Europese Commissie in het algemeen en in het bijzonder wat betreft de aantallen die in welke landen aankomen?

09.02 **Staatssecretaris Nicole de Moor**: Mijnheer Van Langenhove, na de lancering van de voorstellen van de Europese Commissie inzake het Europees migratie- en asielpact in september 2020 bleek het water tussen de lidstaten diep. Verschillen in perceptie en vastgeroeste ideeën bemoeilijkten de concrete onderhandeling over juridische teksten.

Om die reden heeft mijn voorganger een simulatieoefening voorgesteld aan de Europese Commissie. Het idee was om projecties te maken die de lidstaten inzicht zouden geven in de effecten die het pact met zich mee zou brengen. Een groot aantal lidstaten en het Europees Parlement hebben de oproep van België gevolgd om de discussies over een andere boeg te gooien op basis van simulaties. De Europese Commissie kon dat signaal niet meer negeren en heeft vervolgens, eerst op technisch niveau en na bevredigende resultaten ook op politiek niveau, dergelijke simulaties uitgewerkt en op de agenda gezet. Zo was er een simulatie tijdens de Raad van december 2021. De techniek gaf een positieve impuls en liet toe om een serener debat te voeren op basis van feiten en data. De simulaties bleken dus een goed instrument om tot een beter begrip van de voorstellen van de Europese Commissie te komen.

Ondertussen werden ook al de eerste concrete stappen gezet richting het pact met de oprichting van een Europees Asielagentschap en – zeer belangrijk – enkele weken geleden ook een doorbraak in de Eurodac- en screeningdossiers. Dat zal het mogelijk maken om de migratiestromen beter in kaart te brengen en te beheren en om de procedures aan de grens efficiënter te maken. Dat is een belangrijke stap, maar op de JBZ-Raad in Praag, waar ik volgende week aan zal deelnemen, zal mijn boodschap zijn dat dat niet volstaat. Wij moeten absoluut verder op de ingeslagen weg en tot een echte Europese samenwerking komen op het vlak van asielbeheer, terugkeer en legale migratie. Daarbij moeten we alle hefboomen waarover Europa beschikt in de relaties met derde landen, inzetten om tot betere samenwerkingsverbanden te komen.

09.03 Dries Van Langenhove (VB): Mevrouw de staatssecretaris, u bent vol lof over de resultaten van de simulaties. Ik hoop dat wij daar nog meer concrete resultaten van zullen zien in de komende maanden en jaren.

Net zoals uw voorganger en de voorgangers van uw voorganger verwijst u graag naar de Europese Unie, maar ik stel u voor om niet alleen te wachten op de hefboomen van de Europese Unie, want die blijken tergend traag te werken, maar er alles aan te doen om de hefboomen op het federale niveau – dat zijn er veel meer dan sommige van uw voorgangers wilden toegeven – in te schakelen voor een rechtvaardig en kordaat migratiebeleid.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.23 uur.

La réunion publique de commission est levée à 16 h 23.